

אקדחו של יצחק הקר סאן מפקד הפעולה – אחד מ"כ"ג יורדי הסירה"

"גלגולו של אקדח"

מצבא נפוליאון אל הבזאר של קושטא.
משם, לקונה יצחק הקר מכ"ג יורדי הסירה,
לאחר היעלמותו- לאחותו תמרה הקר
ומשם לחדר הזיכרון בדירתנו.

אספה וכתבה בתיה כרמון יולי 2013
לזכרם של יצחק ותמרה הקר, בינה (בינצה) ויהודה(יהודקה) רבינוביץ' .

על קיר ביתנו בירושלים תלוי מזה שנים רבות אקדח זה.

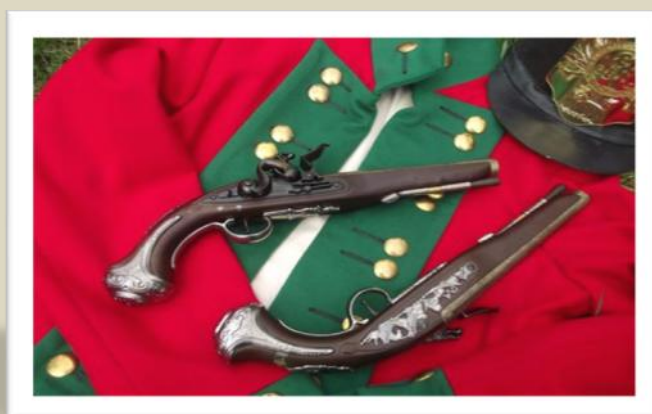

מדובר באקדח עתיק יומין שכדי לירות בו היה על המשתמש להכניס בתוכו אבק שריפה

מבדיקה באינטרנט אנו משערים שגילו כ-250 שנה.

הוא יוצר בצרפת והיה בשימוש, ככל הנראה, עוד לפני תקופתו של נפוליאון.

את האקדח רכש בשוק של קושטא (איסטנבול של ימינו) חברו מילדות, אהוב נפשו של יהודה-אחיה של הדסה- אימי-יצחק הקר.

אקדחים ומדי צבא מתקופת נפוליאון-מציאות באינטרנט

יצחק הקר היה אחד מ 23 הבחורים –"כ"ג יורדי הסירה" –שיצאו לפעולה ונעלמו מול חופי טריפולי.

עד היום אין אדם היודע בוודאות מלאה מה ארע באותו היום.

לפני שנים, דפקה על דלת ביתנו אחותו של יצחק, תמרה, שהייתה חברתה של אמי-הדסה -ובידה הייתה חבילה.

היא לא הסכימה להיכנס- רק מסרה לי את החבילה ואמרה "יש כאן אקדח שהיה שייך לאחי, האקדח היה יקר לו מאד אני מבקשת שתיקחי אותו ותשמרי עליו כי אינני רוצה שיפול לידיים זרות."

על תמרה אכתוב בהמשך אך כאן ראוי לציין כי היא לא הקימה משפחה מעולם וכנראה סמכה עלי כי אשמור את האקדח ולא אחשוב אפילו למכור אותו או לעשות בו שימוש אחר.

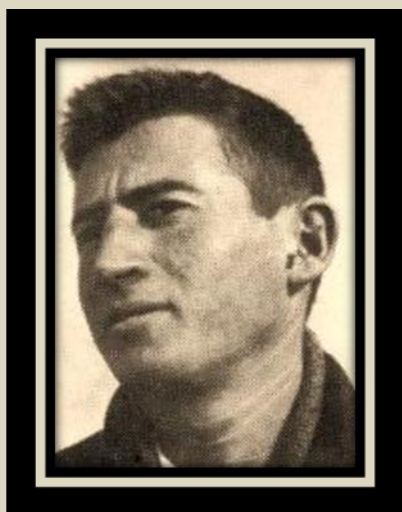
את האקדח תלינו בסלון -הבית ודאגנו לספר את סיפורו של יצחק הקר בכל הזדמנות .

לאחר שאימא נפטרה העברנו לביתנו את כל תמונות המשפחה שהיו תלויות בחדר הזיכרון בביתה והקמנו גם אנו חדר זיכרון קטן .

את האקדח תלינו שם ומתחתיו את תמונתו ופרטיו של יצחק.

יצחק הקר ז"ל

מתוך אתר משרד הביטחון

בן 25 בנפלו

בן אסתר ויעקב
נולד ברוסיה
בכ"ה בטבת תרע"ו , 1/1/1916
התגורר בירושלים
שרת בפלמ"ח
נפל בפעילות מבצעית בין כ"ג יורדי
הסירה
בכ"א באייר תש"א , 18/5/1941
מקום נפילה: בדרך לפעולה בלבנון
באזור הים התיכון
מקום קבורה: ירושלים - הר הרצל,
חלקת נעדרים
הותיר: הורים ואחות

?

קורות חיים :

בן אסתר ויעקב. נולד בכ"ה בטבת תרע"ו (1.1.1916) ברוסטוב שברוסיה. בגיל תשע עלה עם משפחתו לארץ-ישראל.
בארץ התיישבה המשפחה בירושלים ויצחק למד בבית הספר "תחכמוני", בו נמנה עם התלמידים המצטיינים. אחר-כך נכנס לבית הספר למסחר ולאחר תקופה מסוימת הפסיק לימודיו ויצא לעבודה כפועל בניין.
הרבה מזמנו הפנוי הקדיש לטיולים בארץ ואף יסד עם חבריו קבוצת משוטטים בשם "הסולל", ששמה לה למטרה, להכיר הכרה יסודית, את מדבר יהודה. הוא היה מראשוני בני הנוער בארץ שהקיפו ברגל את ים המלח.
אחד מחבריו מספר: "בלונדיני היה, צנום, שתקן. נדד הרבה, כמעט תמיד בחוץ. הכל ידעו מה רבה אהבתו לנוף, לנוף הארצישראלי..."
"בבוא הזמן" נהג יצחק לאמר, "כשהארץ תשקוט, יעלה לקרקע ויקים, קיבוץ חדש".
יצחק הצטרף בגיל צעיר ל"הגנה" וגילה בה פעילות רבה. כשפרצו מאורעות תרצ"ו התגייס לתפקידי שמירה בסביבות ירושלים.
היה מאנשי "הנודדת" בפיקודו של יצחק שדה וברבות הימים הצטרף לפלוגות הלילה של וינגייט והיה ממפקדי הפו"ש. הוא נשלח בתפקידים שונים למקומות מסוכנים שדרשו אחריות - בגבעת עדה, בסביבות רמת השופט, ליד גדר הצפון - ובכל מקום מילא שליחותו באמונה.
אחד מחבריו מספר: "בימי המאורעות כתב מן הגדר: 'רוצה אני בסכנה, רוצה אני להקריב את עצמי'... על אף השקט החיצוני שלו היתה בקרבו נפש סוערת. לא היה

בעל אידיאולוגיה מגובשת אך תמיד תבע מעשים נועזים, במעשה ביקש לתת מעצמו.

יצחק השתתף גם בארגון ההעפלה וליווה אניות מעפילים. כשפרצה מלחמת העולם השנייה נשלח בשליחות מיוחדת לאירופה. משם כתב על עצמו: "אני מחפש משהו ואינני יודע מהו". בראשית מאי 1941, כשאורגנה ביישוב העברי קבוצת הכ"ג כדי לפוצץ את בתי הזיקוק בטריפולי שבלבנון, היה יצחק אחד מחבריה ונתמנה לסגנו של מפקד הפעולה.

יצחק שדה כתב על קבוצת הבחורים: "קשה לתאר יחידה טובה מזו.!"
 בכ"א באייר תש"א (18.5.1941) יצאה הקבוצה לדרכה בסירת המוטור "ארי הים".
 בצהרי אותו יום התקבל ממנה השדר האחרון. מסיבות לא ידועות לא יצאה הפעולה אל הפועל וכן לא נודע עד היום מה עלה בגורלם של כ"ג הבחורים. בן עשרים וחמש היה יצחק במותו. הניח הורים ואחות.
 שמו של יצחק הונצח בספר "מגן בסתר".
 מות הגיבורים שלו מזכיר פיסקה ממכתביו, אותה כתב על ידידו שנפל בחניתה: "אני ודאי לא אזכה לסוף כזה. מותי ודאי יהיה טיפשי. אני כמעט בטוח. תאונת דרכים או דבר דומה לזה... נכון אמרת בלילה ההוא: אני מקנא בו.!"

יצחק בקר – צומד שני מנאלי

יהודה רבינוביץ' יושב-ראשון מנאלי

יהודקה היה מבוגר בחצי שנה מיצחק הקר. שניהם למדו בבית הספר "תחכמוני".

משפחת הקר התגוררה בשכונת "מקור ברוך" בירושלים שם התגוררה גם באותה התקופה משפחת רבינוביץ'.

סבו וסבתו של יהודקה (רייזה ומנחם-מנדל בקר) התגוררו בשכונת "כרם" הסמוכה עד לפטירתם בשנת 1927.

בספרו של פרופ' יהושע בן אריה "ירושלים היהודית החדשה בתקופת המנדט" המתבסס על מפקד האוכלוסין משנת 1939 רשומים בני המשפחה כתושבי השכונה "מקור ברוך".

רשום האב יעקב (שהיה חרש) כסוכן (קומיסיונר), האם אסתר, הבת פקידה בממשלה, והבן גפיר ב"כופר הישוב".

המשפחה הייתה מאד לא מוכרת כך שאפילו פרופ' בן אריה שעמד בקשר עם רבים מוותיקי השכונה וקיבל מהם מידעים לא היה מודע לכך שאותו גפיר היה יצחק הקר סגן מפקד הפעולה של כ"ג יורדי הסירה.

שכניהם של בני מש' הקר באותה פיסת רחוב היו מבקר המדינה לשעבר אליעזר גולדברג, אביה של תמי ארד שחתנו רון אף הוא נעלם וגורלו אינו ידוע, ועוד דמויות אחרות מוכרות מאד.

פרק שנים עשר: צפון-מערב ירושלים

- בר גיורא 9 (המשך)
מינקיבין, דבורה אחות, ¹¹³⁷ דיירת משנה: גולדשמיד מ'נה (4), אלמנה, בעלת בית ברחוב רש"ם 10 (היום רש"ם 11), היה משרד דירה; ¹¹³⁸ דונסקייה בילה, אלמנה, היה מתמכית בנה; מילובר רבקה, גגנת בגן מפא"י
- בר גיורא 11 (אז בר כוכבא 12)
ליפשיץ: שמוני חיים ולאח (6), ובהם האם אלקה רייקין ושתי ניסות רסקין), טפסן: גולדברג יעקב ושפרה (6), מדפיס, הבת פקידה בממשלה בבית המשפט; ¹¹³⁹ אהרון יוסף ובתיה (4), דון יוסף נשיא 20 היה; ¹¹⁴² אשבל דב, קלינטולוג; ¹¹⁴³ סנדק; ¹¹⁴⁴ [דרפקין]
- בר גיורא 15-13 (בר כוכבא דון)
בית השוטרים; ¹¹⁴⁵ שבע משפחות שוטרים: ברור שמואל וזהבה (4); ¹¹⁴⁶ גרינברג אברהם ורחל (4); ¹¹⁴⁷ שקדי אברהם ודורה (4); ¹¹⁴⁸ ריבלין בנימין ורבקה (7); ¹¹⁴⁹ לוי מנשה ומרים יוסף נשיא, הטורים (6); אודיו חיים ורחל (5); סאד זאב וחיה (5); [פלייסיג פריד אוטו] ¹¹⁵⁰ (69/235)
- בר גיורא 2 (אז בר כוכבא 1)
תחכמוני; ¹¹⁵¹ הקר יעקב ואסתר (4), סוחר קומיסיונר, הבת פקידה בממשלה, הבן נפיר במופר הישוב; זמור דוד ושרה (5), פקיד בבנק ברקליס; ¹¹⁵² גורביץ גרשון ורחל (2), מוכניא בגר' על יד קולנוע אדיסון; ¹¹⁵³ כבו אברהם ודונה (2), אברהם פקיד בבית המלאכה נחשתן ברחוב מנילא, דונה פקידה במשרד לנסיעות ארץ-ישראל מצרים; גולדשמיד יפה וחדאד אליאס, הבעל משומד [קמינצקי] ¹¹⁵⁴ (78/67)
- 11 בתם של שלמה ודבורה פבריקנט היא רעיית פרופ' עמנואל מרקס, פרופ' לאנתרופולוגיה באוניברסיטת תל אביב.
11 ביתה של מ'נה גולדשמיד, ראו ברחוב רש"ם 10 (היום 11), המשפחה היא מניצולי הפרעות בחברון בתרפ"ט (1929), הבן נפתלי גולדשמיד, חוקר אמנות.
11 בני יעקב ושפרה גולדברג הם אליעזר, בעבר שופט בית המשפט העליון ומבקר המדינה, והנאל, מועדדי יד בן צבי בעבר, הבן שמואל נפל במלחמת העצמאות, בבית פא"י, בשכונת סנהדרה, ראו ספר זיכור, אחיו, נר בקרית משה, ברחוב סדרות המאירי 15, ראו גם על המשפחה, גם בהערות, משפחת גולדברג עברה לדירה שגר בה קודם הקלינטולוג פרופ' אשבל.
114 הבת בתיה אהרון עבדה בכל בו שוורץ של משפחת קמינספלד, שהיה במרכז העיר, ברחוב בן יהודה 3.
114 לאחר 1939 ניהל כהן משפחת לזרובסקי, הגר' בעלה של אביגיל לזרובסקי, ראו עליהם ברחוב רש"ם 65, הם סייעו לה להתארגן לאחר הטבח בחברון בתרפ"ט, שם נהרג בעלה, ליצחק הייתה חנות לקבלת תבילות מאמריקה, בבית שבילי, ברחוב תחכמוני 12, רש"ם 42, בעד של שכונת כרם, הבן שירת בפלמ"ח והבת בהננה, הם היו מהראשונים שעסקו באומות, אחיה של דורה לזרובסקי הוא צבי אלפרוביץ שגר ברחוב רש"ם 21, ראו גם.
114 היה דרפקין היא אחותה של אביגיל לזרובסקי, בעלת הסניף של תנובה ברחוב רש"ם 65, להן עוד אחות אתל, ראו עליהן גם, שלוש האחיות היו בנות משפחת גולדשמיד, על משפחת גולדשמיד ראו בהמשך בהערה על אברהם שקדי, ברחוב בר גיורא 13-15, בעלה של היה נהרג בחברון במאורעות תרפ"ט, משפחת דרפקין עצמה ניהל בשכונת אחוה, ברחוב יצחק שולל 3, ראו עליה גם.
114 בספר האישים 1936 מצוין שדב אשבל נר כאן, הוא חיבר ספרים ונאמרים רבים בנושאים אקלים, לימים התמנה לפרופ' לקלינטולוגיה באוניברסיטה העברית, עבר אחר כך לשכונת רחביה, לרחוב אלפס 7, ראו גם, לכאן עברה משפחת גולדברג.
114 משפחת סנדק ניהל קודם ברחוב בר גיורא 6 ראו גם, אחר כך עברו לכאן.
114 על בית השוטרים, ראו עכ 1680, המשפחות המצוינות שהן נרות בבית הן לפי מפקד 1939, אח"כ עזבו כמה מהן.
1146 שמואל ברור עבר אחר כך לפתח תקוה ושימש שם מפקד המשטרה.
1147 אברהם גרינברג, לימים מפקד כלא רמלה, הבן ניסן, הנכדה תמי ארד, אשת הגנרל דין ארד, שנפל בשבי האויב.
1148 אברהם שקדי היה חניך בית התומים, דורה פינגרטן הגיעה מאנגליה עם אחותה פיימה, שנישאה כאן לגולדשמיד והם ניו בכרמל, הם הוריו של פרופ' עמירם גונן (גולדשמיד) מהמחלקה לטאונרפיה באוניברסיטה העברית בירושלים, הוא סייע בידי בפרטים על משפחתו וגם על משפחת אביגיל לזרובסקי, בעלת חנות התנובה ברחוב רש"ם 65 (אז 46) ואחותיה שהיו כולן גם הן בנות משפחת גולדשמיד.
1149 אחד הבנים של בנימין ורבקה ריבלין עבר אחר כך במשרד החינוך.
1150 במשפחות שעברו לבית אחר כך היו משפחת פלייסיג, לימים דובר המשטרה, אוטו פריד, שופט כדורגל, כן נרו בבית הזה גם משפחות של שוטרים ערבים.
1151 ד"ר אשר בן-ישראל, מורה למורשת יהודית, הבן עודד נפל במלחמת העצמאות באשדוד, ראו ספר זיכור.
1152 משפחת זמור היא משפחת ספרדית, הבן בגר.
1153 הגר' של גרשון גורביץ היה בשכונת זיכרון משה, ברחוב בליליוס 4, ראו גם.
1154 בשנות הארבעים, עם הוספת הקומה השלישית, ניהל כהן משפחת קמינצקי, לימים הבן אחד גורביץ נש קטיף.

1693

מתוך ספרו של פרופ' יהושע בן אריה "ירושלים היהודית החדשה בתקופת המנדט"

בית הספר "תחכמוני" (ירושלים) / מתוך ויקיפדיה

בית הספר "תחכמוני" החצר האחורית

בית הספר "תחכמוני" בירושלים, הוקם בשנת 1909 ברחוב הרב קוק, ליד רחוב הנביאים, ביוזמתם של משכילים דתיים שביקשו להקנות לבניהם "תורה עם דרך ארץ", ערכי מסורת בשילוב מדע מודרני ורעיונות ציוניים. ביוזמת המנהל המורים וועד ההורים, עבר בית הספר בשנת תרפ"ט (1929) לשכונת מקור ברוך לבניינים שאמורים היו לאכלס את בית היתומים דיסקין. הבניינים שופצו וגם שוכלל אולם יפה בשם "אהל שם" אשר שימש לבית כנסת ולמטרות תרבותיות אחרות.

בית הספר "תחכמוני" היה מעוז הפועל המזרחי והציונות הדתית בירושלים, בו התחנכו אלפי תלמידים, בפלורליזם חברתי ודתי, הן בחבר המורים והן בקרב התלמידים, מסורתיים ודתיים כאחד.

יהודקה ואמו רבקה על מרפסת הבית האחורית ברחוב אלחריצ'י 28.

לפני נסיעתו לציריך - ולאחר שנולדת. סגר יהודקה מחצית מן
המרפסת על מנת שתשמש חדר למשפחתנו.

יהודה רבינוביץ (כתה ח')

יום הרישה

ליל סתו. הבקר עוד טרם האיר. פתאום נשמע קול מאחורי הדלת: קומו! קומו! לעבודה! אחרי שלש דפיקות נפתחה הדלת, ואיש בעל קומה לבוש בגדים חמים נגש אלי ואל חברי שישן מסולי וקרא: הגיעה השעה, קומו לעבודה! בעינים סגורות לטחצה התחלתי להתהסך במטה מצד אל צד ושאלתי את האיש: איזו שעה עכשיו? הוא גער בי ואמר: אל תרבה בדבורים, קום, קומה! כל התלמידים רותמים את הפרדות.

קמתי ואעיר גם את חברי ונצא החוצה והנה אור על פני כל הסביבה. אנחנו ירדנו מהחצר העליונה אל החצר התחתונה. הקור חזק ואנו רועדים, אך סוף סוף הגענו למקום הפצנו. כל חברי היו מוכנים לצאת לחרושה, העגלות המעונות אכל החלו לזוז ממקום למקום. רתמנו את בהמותינו ויצאנו לראות את שאר האנשים, שכבר יצאו לעבודה, ראינו שאין כבר שום איש בחצר. עלינו על פרדותינו והתחלנו לרוץ ולדהר. הבהמות שאספו כח במשך כל הזמן שהיו באורזה, רצו ודהרו במהירות יתרה. אחרי רגעי מספר הגענו למקום עבודתנו. שם ירדנו מעל הבהמות, וכל אחד רתם את בהמתו למחרשה והתחלנו לחרוש.

חרשנו את התלם הראשון. עמדנו על יד החרושה המבדילה בין חלקת הקה"ל ובין אדמת הערבים שבסביבה. בכל רגע זרזנו את הבהמות, דיר, דיר, אחרי שחרשנו תלמים אחדים התחילה השמש זורחת וצקה את אורה הרך והחמים. כל אחד העמיד את בהמתו והתאספנו על יד העגלה המעונה אכל. כל אחד לקח לו את חלקו וישב לאכל את ארוחת הבקר. אחרי האכל ישבנו כל אחד לנחו. כשנחנו מעט, נשמע קול אחד העובדים: המשיכו ילדים את העבודה. כלנו קמנו להמשיך את עבודתנו והנה נשמעה שריקת הרכבת העוברת יום-יום בצהריים דרך מקום עבודתנו. היא, הרכבת, משמשת לנו שעון. כשאנו שומעים את השריקה הגנו יודעים כי עת הצהריים הגיעה.

אני וחברי עזבנו את בהמותינו ומסרנו אותן לבחורים שבאו למלא את מקומנו, ואנחנו הלכנו ברגל הביתה. כשהגענו הביתה ספרנו לכל הילדים על יום חרישתנו בשדה.

אברהם קנטורוביץ (כתה ו')

חברי מולדת

בימים האחרונים בקר אותנו קרוב "חלוצי". הוא הזמן למעודת הערב. ככלות הארוחה ישבנו, בני המשפחה, להקשיב לספורו של האורח שכל הקורות אותו הרבה

פגעים מצאו אותו והרבה הרפתקאות עברו עליו מיום עלותו לארץ. לאור המנורה חכה נראו פניו החורים והדלים. השעון השמיע את קול תקותו כאלו יסמן כמה ממתר הזמן לעבור.

הספור נמשך כשירה עצובה ונחרת עמוק עמוק בלבותינו הפועמים בחוץ. לארץ—כך. ספר—בעירתנו הקטנה הייתי אחד מאלה שחבת הארץ הגיעה אליהם. חורי שהיו מחרוזת הישן הצטקרו בלבם על שנתפסתי לרעיון הציונות. באחד מימי הקיץ היפים עזבתי את ארץ—הנכר ונסעתי למולדת. האמתית, לארץ האבות. הקסמתי מיפיה של המולדת. הגלים שלוו את סירתי הקרבה אל החוף שרו את שירת המולדת החדשה. מיד הסתדרתי בקבוצת מיכשי בצות בעסק. הימים עברו על קבוצתנו מתוך שירה ואהבה שאחדת את נפשותינו. אך כנראה אדם לעטל ילד. לא עברו ימים מועטים והנה תלאת, כשעמתי יחף בתוך הכבדה הרגשתי עקיצה ברגלי הימנית ואחריה צמרמורת נוראה בכל גופי. מעצמתי הכאב צעקתי בכל כחי עד שכל החברים והחברות התאספו סביבי. הוכאתי לבית החולים שבו שכבתי שבועות אחדים עד שנרפאתי. על פי עצת הרופא הייתי צריך להתחיל את עבודתי. עוד בחיותי בחוץ לארץ שמעתי על דבר סליקס, בית החרושת בתל אביב. נסעתי לשם ונתקבלתי. שוב הייתי מאושר בחיי. מדי ערב הייתי מסיל על שפת הים ומקשיב לחמית הגלים, המביאים לי דרישת שלום מעירתי, מהורי ומאחותי אסתריה החביבה.

באחד הימים הרגשתי מנע ידי קל וראיתי לפני בחור צעיר בן עירתי. הוא ספר לי על עירתי וגלה לי את האסון שקרה את משפחתנו. אמא מתה. הידועה המסתני ונפלת שוב למשכב. כאשר הבראתי נסעתי ירושלימה, בכדי להסתדר בקבוצה המתנחלת על האדמה. באותו שבוע פרצו מאורעות הדמים. נכנסתי בשורות המגנים ונפצעתי בהגני על אחי. שוב הוכילו אותי לאותו חדר ארוך שטמות רבות בו, הלא זה הבית הידוע בשם "בית החולים הדסה". רק לפני ימים אחדים עזבתיו. ועתה אני מתכוון לנסוע להתראות עם משפחתי בחוץ לארץ, כי מכתביהם האחרונים מלאים בענועים אלי. כאשר אשוב אקוה למלא את שאיפתי להתנחל בארץ. אפשר יעלה בידי להביא לארץ גם את אחי ואחותי החביבים עלי. המנורה כבתה. הירח שהציץ מבין חרכי החדרים שפך את אורו על פניו שנעשו עתה חורים יותר. ובנסרו לספר נשארנו כולנו שקועים במחשבות. אני הרהרתי בלבי מה רב הסבל של החלוצ הזה, ואומר בנפשי: ארץ ישראל נקנית ביסורים.

חיבור של יהודה מכתה ח' בעתון "חברנו" של בית הספר "תחכאנוני" אהבתו לעבודה חקלאית ניכרת מאד.

בבית הספר לא מדע צחק הקר חברו הטוב ביותר.

לאחר סיום בית הספר היסודי נשאר יצחק בירושלים, התחיל ללמוד בביה"ס שבו למדה הדסה ועזב.. יהודקה נשלח ללמוד בבית הספר החקלאי "מקווה ישראל" זאת בזכות העובדה שבן דודו – גיורא זייד, ברח מבית הספר והדודה צפורה הפעילה את כל כובד משקלה על מנת שיהודקה ימלא את מקומו.

בבית הספר הזה לא נתקבלו בדרך כלל תלמידים עירוניים.

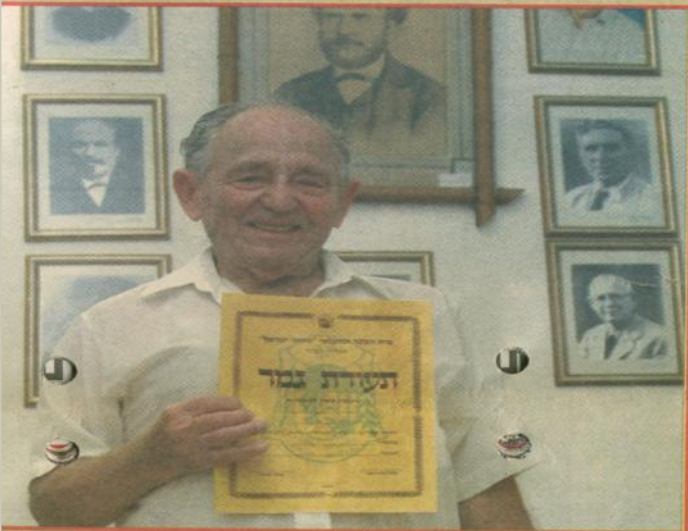
עבור יהודקה הייתה זאת משאת-נפש.

יצחק עזב את הלימודים והחל לעבוד יתכן וגם בגלל המצב הכלכלי הקשה בבית באשר האב התחרש (מחלה תורשתית שעברה גם לבת תמרה).

יהודקה כתלמיד ב"מקווה ישראל"

התלמיד קיבל תעודה באיחור של 68 שנה

יודקה
רבינוביץ'
נוטר בסג'רה
מאורעות
39'3'

מאת **נורית פלטר**, כתבת „ידעות אחרונות”
בין 120 השמיניסטים הנרשמים, שהשתתפו אמש
בקבלת תעודת הגמר בבית הספר החקלאי
מקוה ישראל, ניצב גם יודקה רבינוביץ' בן 87
מכפר גלעדי. ב„איחור קל” של 68 שנה הוא קיבל
סוף סוף את תעודת הגמר שלו מבית הספר.
יודקה סיים את לימודיו במקוה ישראל בשנת 34',
אך עד כה לא קיבל לידיו את התעודה המעידה על כך.
בזמנו לא היו לו 60 גרוש שנדרש לשלם עבור התעודה,
ואחרי כך הוא לא התפנה לטפל בעניין. כעת הוא קיבל
את התעודה בחינם.
יום עבודה ברפת של בית הספר היה שווה 10 גרוש,
והיה לי חבל על 6 ימי עבודה שיכולתי לתרום למחתרת
במקום לתעודה. לכן לא קיבלתי את התעודה. עכשיו
סוף סוף אני סוגר מעגל”, הסביר בהתרגשות.
„בשלב ראשון אתלה את התעודה על הקיר”, הוא אר
מר בתשובה לשאלה מה יעשה בתעודה. „אחרי כך נראה
אם אמשיך ללימודים גבוהים”, הוא מוסיף בקריצה.
לאחר לימודיו במקוה ישראל הספיק יודקה לעי
שות הרבה בחינים. הוא היה נוטר, התגבר לפלמ”ח ושירת
כקצין תבלה, הקים קיבוצים ומושבים, שימש
שליח עלייה בעיראק, עבר בשב”כ ועד לא מכבר שירת
בהתגברות בצה”ל כמפקד סדנה לתיקון טנקים.
בין לבין הספיק גם להתחתן, ויש לו בת ובן.

מבצע
האנטיקלופדיה
המודעת החדשה
ניצח את הקומו
והדימו אותו בשומר הטבע

יהודקה מקבל תעודה-לא היה צריך לאשרו .

**את התעודה המקורית לא קבל מאחר וההוריס נשארו חייבים כסף
להנהלת בית הספר.**

הקשר בין יהודקה ויצחק הקר לא ניתן.

השניים התגייסו ל"הגנה", התקבלו לעבודה ב"מפעלי ים המלח" ולאחר מכן-בפרוץ מאורעות 1936
התגייסו השניים ל"משטרת הישובים העבריים".

יהודקה שרת בסג'רה. במכתבים לאחותו הדסה הוא מספר על פעולותיו שם וכותב כי הקשר היחידי
בכתב שיש לו עם חבריו הוא הקשר עם יצחק הקר.

יצחק שרת באזור ירושלים וניצל את זמנו לפעולות מודיעין בקרב הישוב הערבי.

עד כדי כך הקדיש לפעולות אילו עד שאורי מילשטיין בכתבה ב"דבר השבוע" מיום 3.7.81 מכנה
אותו כ"מניח היסוד למודיעין הטקטי של ההגנה."

מילשטיין מספר על תיקי מודיעין שהכין יצחק עוד בשנות ה-30, על תיקי מודיעין שהכינו הוא

וצ. אלדד על כפרים ערביים- לקראת פעולות תגמול שאולי יוחלט עליהן בעתיד.

העיתונים והאזניים של ההגנה

סאת אורי מילשטיין

יחד עם הקמת הפר"ש בסוף שנות ה-30, ובייחוד לאחר הקמת הפלמ"ח ב-1941 (לפני 40 שנה) התפתחו יחידות המודיעין הטקטי של ההגנה. המפורסמות שביחידות אלה היו "המחלקה הערבית" ומחלקות הסיוורים של הפלמ"ח שהניחו את היסוד למודיעין הטקטי של צה"ל

שחק הקר, מוכיג יורדי הסירה: מניח היסוד למודיעין הטקטי של ההגנה.

בין ערביסטים לערביסטים

1942 קיבל יגאל אלון את הפיקוד על המס-רבים ושילב אותם בפלמ"ח. בפיקודו הקימו היחידה למשימות חבלה וריגול בסוריה ובלבנון. כחלק מהכניית הסוריות של הבריטים, שחזו אפשרות שהגרמנים ישתלטו מחדש על ארצות אלה. על אף הקשרים הבריטים שמרר המסתערבים על עצמאותם, כשלוחת טאלינגרד חדלו הבריטים לשתף פעולה עם המסתערבים עזים, והקימו יחידות. שיעורן זהה של ערבים, נשים ואזרחים.

באפריל 1943 התנגד אלון להצעה שמפקדי ההגנה ידיות המסתערבים יקבלו דרגות של קצינים בריטים בשו מדים. והתפטר מהפיקוד על יחידת המסתערבים לזרביהם בלבד. עבדו התמנה למפקד היחידה, אבל נסע החליטה המחלקה המדינית של הפלמ"ח, אבל לא אותה. אחד המסתערבים לשעבר, ירוחם כהן, ארגן המחלקה הערבית של הפלמ"ח. היא מחלקת "השחר" וימים הראשונים ביצעו משימות סתר מ-1942

של המחלקה המדינית. בנובמבר 1947, כשידענו כי עומדים אנו לפני מלחמה ממש, שתלנו את אנשי היחידה בארצות השכנות. אחרי שתילת שני אנשים, נתמלו מסקדי היחידה בקשיים כספיים, ולמרות התערבות מסקדי הפלמ"ח אצל המחלקה המדינית של הסוכנות נאלצנו להחזיר את האנשים שכבר נשתלו.

סיירי המודיעין הראשונים

כבר בסוף שנות ה-30 הכינו שניים מאנשי ה-פר"ש, י. הקר וצ. אלדד (הבינ"י), תיקי מודיעין על כפרים ערביים לקראת פעולות תגמול שאולי יוחלט עליהן בעתיד. המחלקה הערבית של הש"י ("הש"י הערבי" השלים את העבודה הזאת). בתיקי הכפרים נכלל מידע על המוכתרים ועל הנכבדים, על היחסים בין החמולות, על דרכי הגישה חובר שאלון אחיד - עם 41 שאלות - ותיקי כפרים רבים נעזרו בחרי המחלקה הערבית.

בשנות ה-40 הראשונות, כשהכינו חברי מסכ"ל ההגנה, איתנו סוף-פרדמו ואריה

כתבתו של אורי מילשטיין

הדיווח
יבואה
18/4/36

סדרה

שלם לך הצסקה הדידה
קלמי אמש את אהבה ואני מייבך אצלה
אלו שלב הקדמי אלו לפני בסיועך זא חילוק
אפי ומה אני חאה שג נסיון לפני
בני שום אצלה ומצאה כמים האנוה והיונה
ופל אכן אלו מהמאפול שסך המהר והבין
אקלה שגם זה יהיה וכן, ~~הצמ~~ הצמ אכג
אך היתה אין זה אכרך אלק הדבר צמח
צחק אגם אכסו לך כזה צדקה מילון
המלכה בלם שמה הדבר הולדה
פאה יואה שהיו כסורה, צלמי היתה אהבה
התורה חזקה שגשגה כזה שלם ~~אכן~~ אכן
שמונה דאש כסול והנסו אלה מצאנו אמר
דקדק תחילתים בקים מסללים שונים לא תחילתים
סולקים אמר צדקה אלוהים שכל שמה
אליהם המלכה והדיוף בהם יאמר אכן זה
אך נהן אהבה.

הצסקה את אלו שלם שגשג אהבה כן
האסורה אלו אהבה לפסד מוק לפני הוספה
ויהי מה. דל אכן כזה אף מכתב "הפסיק"
המלכה נהיה לך חרה ומה גמי אלו לפיל

מאתה שגרה המעשה בענין הכסף אשר
 לא ירד המכון. ואנחנו אל תימנעו זה צריכים
 להיות קפדנים. וזכרון פונת לנו אחר
 ואנחנו נקנה דבר זה. אטובי כמכונת המעש
 הפכה אל תא כמ נא דגלי ואנחנו קל
 לו ללא הפחת הינו מקבלים משלם מאת
 אספסוף. אל תה שגרה. אלו מאת זה זה
 יאמר אפוא נצרכים שדולרים שחור ואחר.
 קצת דבר המעש שגרה. מזלאל ויפגרו שגרו
 מהאזים מקיף מאת דגלי.
 זה הייתה אהב לא נא תנים אסוד
 וצניק אמרנו דבר כשלם שדולר דבר
 שגרה נכח אנחנו.
 אנה נצרכים לק את המכונת שהכונה לק
 וכל אנה נכח אסוד לק שגרה המכונת שלק מאת
 6/20/36 דגלי אנה המכונת דגלי
 אסוד. ונמנע שגרה המכונת אל לא שגרה
 אנה נאסיר אלב מוציאה מאת. ואנחנו
 קספירה דגלי נכח תל נאם ינא. קספירה
 דגלי נאם ינא קצת נאם מאת שגרה וקספירה

מכתבים של יהודקה מתקופת הנאצרות במאורעות 1936-1939 יהודקה
כותב שהחבר היחידי ציאו הוא מתכתב הוא יצחק הקר

החופשות מוקדשות לטיולים שמטרתן לימוד, וחישול יודקה נפצע על ימין ועל שמאל שובר ידיים ורגלים.

בסופו של דבר שבירת רגל הצילה את חייו. באשר מנעה ממנו מלהשתתף בפעולת הכ"ג.

בשנת 1937 משתתפים יהודקה ויצחק הקר יחד עם מפקד פעולת הכ"ג-צבי ספקטור ואברהם נוראל-עוד בחור ממשותפי הפעולה-בפעולת תגמול שהוטלה עליהם על ידי מפקד ההגנה בירושלים.

יהודקה מספר על הפעולה בזיכרונותיו:

יהודקה

באחד מערבי קיץ חמים נזרקה פצצה ב"אגד" ירושלים ו-17 איש נפצעו. היו כמה פצועים קשה. עד אז היתה הבלגה בירושלים זאת אומרת ההגנה החליטה לא לענות על שום פעולה של הערבים בארץ, זאת היתה המדיניות של הארץ. אחרי מקרה זה נפגשנו, הייתי באותו פרק זמן בקורס "סגנים" באמצע הפעולה של הסגנים (זה היה בבית הכרם בסמינר למטה במרתף היום זה אולם להצגות וחתונות). נקראנו כמה בחורים ביניהם כאלה שנספו בספינת הכ"ג (כ"ג יורדי הסירה) היינו יצחק הקר, צבי ספקטור, אברהם נוריאל, אני ועוד. לאחר הקריאה אמרו לנו צעד אחד קדימה והחוצה והסבירו לנו מה צריכה להיות הפעולה וכי החליטו לא להבליג יותר.

ישנה פקודה ממפקד ירושלים יעקב פט (אח"כ פת) שנתייצב לפניו ישנה פעילות, התייצבנו. אחרי כמה דקות הכניסו אותנו למכונית ברח' הסולל (רח' החבצלת היום) ששם היתה המפקדה בירושלים.

התחלקנו ל-3 חוליות כשבחוליה שאני הייתי בה היו יצחק הקר, נוריאל ואני וזאב אפשטיין (שהיה בעל רישיון למכונית מס' 1 בארץ מנהל משרד התחבורה הראשון בירושלים ובארץ בכלל אחרי קום המדינה), הוא היה נהג המכונית, יצאנו מרח' הסולל ומצאנו מכונית של אחד הרופאים שחנתה ע"י בית החולים רוטשילד ברח' הנביאים. ישבנו במכונית והתחלנו לסייר בעיר ולחפש מקום מתאים למטרה.

הסתובבנו ברח' יפו וראינו באחת המסעדות (בתי קפה) ששם היה נפגש לרוב "הועד הפועל הערבי העליון" וה"מופתי חאגי' אמין אל חוסייני" (אמנם לאחר הפעולה נודע לנו שכמה דקות לפני כן היה שם המופתי). אחר כך הלכנו למקום סובבנו הלוך וחזרו והכנו מה שהכנו הראשון שפעל היה עבדכם הנאמן יהודקה שלפתי את הרימון, רימון שיפשוף כפי שהיה נהוג פעם שפשפתי אותו ספרתי אחת שתיים ובשלישית הנפתי אותו. מיד אחרי חברי יצחק הקר שלף את הרימון ופעל כמוני. חברנו נוריאל שרצה להשתתף גם במושימה לא הספיק מאחר וכבר חזר החלו להישמע הפיצוצים. יצאנו למכונית ורצינו מיד לדהור, אך המכונית כנראה שהיתה זקנה למדי ועל מנת להניע, נאלצנו לדחוף אותה כמה עשרות מטרים והסתלקנו דרך רח' ממילא בכיוון מערבה ואבא מספר כיום: שאחרי ששמע את הפיצוצים

זכרונות אמא-סבתא-רבקה רבינוביץ לבית בקר

ראה פתאום את יצחק הקר ואותי נכנסים לבית כאילו לא קרה כלום בידיים שלובות ושקטות. כעבור כמה זמן נודעו התוצאות.

התוצאה היתה רצינית ביותר מאחר ולא רק אנחנו פעלנו אלא היו עוד שתי חוליות. חוליה אחת פעלה בשער שכם. גם באחד מבתי הקפה הגדולים שמה. ושניה פגעה ברח' יפו גם באחד מבתי הקפה הגדולים למחרת נודע לנו שהיו הרבה נפגעים ויש לציין שתקופה ארוכה היתה רגיעה בארץ מכל מיני פעולות שלנו. הזמן היה קיץ 1937 בשעה בין 09:30-10:00 בערב כל הפעולה ארכה כ- 5 דקות בלבד.

יצחק הקר היה חבר ילדים של יהודקה והיה בין הבחורים שנעלמו בפרשת כ"ג יורדי הסירה. אחותו של יצחק- תמרה- היתה מיודדת איתנו היא עבדה שנים רבות בשב"כ הבריטי (ולפני כן בשירות הש"י) לפני לידת תמר עבדתי שנה יחד עימה, בשב"כ. לפני פטירתה היא הגיעה יום אחד אלינו הביתה ונתנה לי אקדח עתיק שהיה שייך לאחיה יצחק את האקדח הוא קנה בשוק באיסטנבול. תמרה מסרה לי את האקדח ואמרה לי שאינה רוצה שמזכרת זו מאחיה תיפול לידיים זרות. האקדח תלוי אצלנו בבית בפינת הזכרון ליד תמונות בני המשפחה.

מליכרונותיו של יהודקה על פעולות השיתוף עם יצחק הקר, צבי ספקטור ואברהם נוריאף.

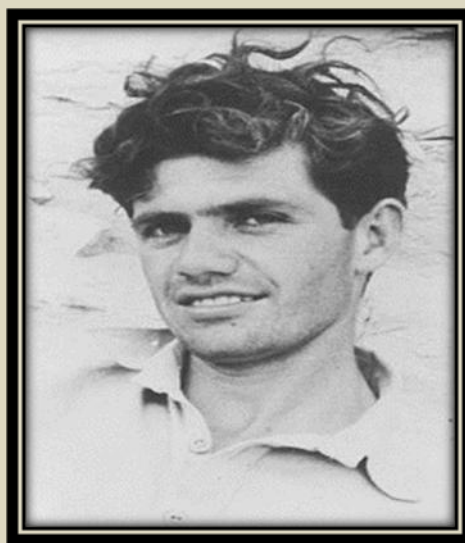
אנשי כ"ג יורדי הסירה.

כ"ג יורדי הסירה/ מתוך ויקיפדיה

כ"ג יורדי הסירה הוא כינויים של עשרים ושלושה לוחמי הפלמ"ח, אשר נעלמו, ביחד עם קצין בריטי בשם פאלמר שהתלווה אליהם, בדרכם לביצוע פעולת חבלה בבתי הזיקוק במריפולי שבבלבון בתאריך 18 במאי 1941.

בתאריך 15 במאי 1941 הוקם הפלמ"ח, ולמפקדו מונה יצחק שדה. הפלמ"ח הוקם על ידי הבריטים על מנת לענות על צורך מבצעי. הפלישה הבריטית ללבנון ולסוריה, שהוחזקו על ידי אנשי צרפת של וישי התקרבה, ובעל רגישויות פוליטיות היה הצבא הבריטי הסדיר מנוע מלבצע פעולות מסוימות. הוחלט להקים, הן לצורך זה והן לצורך סיכולה או העהייתה של פלישה גרמנית מדרום, כוח של אנשי לוחמה זעירה, אשר יסייע לבריטים בהגנה על ארץ ישראל. כוח זה היה הפלמ"ח.

אחת הפעולות הראשונות שתוכננו הייתה חבלה בבתי הזיקוק בעיר מריפולי בלבנון. החשש היה כי בתי הזיקוק יספקו דלק למטוסי הוורמאכט, ויסייעו בסיכול הפלישה המתוכננת ללבנון ולסוריה. האזור שבו היו מצויים בתי הזיקוק היה מבוצר היטב, וחנתה בו יחידה של חיילים סגולים מהצבא הצרפתי העוין, שסר למרותו של שלמון וישי.

צבי ספקטור, מפקד פצולת הכ"ג

הוחלט על פעולה שבה יונחתו מהים 23 לוחמים בפיקודו של צבי ספקטור. קברניט הספינה היה כתריאל יפה, שהתנדב לצאת עם חניכיו באימונים הימיים של אנשי הקורס. תוכנן שעם הגיעם בסמוך לחוף יישארו שלושה מהם על סיפון הסירה, ואילו היתר ירדו בסירות קלות ויחבלו בבתי הזיקוק. הצוות גובש בינואר 1941 והתאמן בבסיס שהוקם לצורך זה בביתני יריד המזרח בתל אביב. בתרגול המדמה את תנאי הפעולה שהתבצע באזור קיסריה הושגו תוצאות יפות, ונראה כי הכוח יודע את מלאכתו. אל עשרים ושלושה אנשי הפלמ"ח שנבחרו לבצע את הפעולה צורף משקיף בריטי, מייג'ור (מקביל לרב סרן בצה"ל) אנטוני פאלמר, איש הכוחות המיוחדים של הצבא הבריטי^[1]. שפרה לוי ממע' משבץ בחדרה ספרה לפני כשנתיים למיכה כרמון כי שניים מאנשי הכ"ג עסקו בביתם בחדרה בייצור אמצעי לחימה ומשם יצאו לפעולה בליל 18 במאי 1941 הפליגו עשרים וארבעה הלוחמים ממעגן חברת החשמל בחיפה בסירה "ארי היס", אך לא הגיעו ליעדם, ומעולם לא נודע מה עלה בגורלם יצחק שדה התבטא כי מאחר שהפעולה

הייתה ידועה לגורמים רבים, מהם עוינים את הציבור העברי בארץ, הזהיר שוטר בריטי או ערבי את האויב על ביצוע הפעולה, והסירה הוטבעה בלב ים, ייתכן שבידי צוללת. בספר המסתערים הראשונים מאת גמליאל כהן, שפורסם בשנת 2002, מסופר כי יוסף קוסטיקה, איש המחלקה הסורית של ארגון ההגנה, שהיה מוצב אז במריפולי ואסף וסיפק את המודיעין על בתי הויקוק, הונחה על ידי מפקדי ההגנה להמתין לספינה בחופי מריפולי. לאחר שהספינה לא הגיעה כמתוכנן, ערך חיפושים ובירורים, ודיווח על מציאת שבע גופות.

משרד הביטחון כינס את המשפחות בשנת 2004 והודיע להם כי על סמך המסמכים הצרפתיים שהגיעו אליהם ניתן לקבוע בוודאות שלא הגיעו אנשים חיים אל החוף וככל הנראה הספינה התפוצצה רחוק מהחוף מסיבה לא ידועה. בשנת 2012 קיבלו המשפחות תקציר של דו"ח המצוי במשרד הביטחון ובו מפורט כל המידע על הפעולה. משרד הביטחון לא מעשיר בעלב זה את הדו"ח המלא.

לפי דו"ח משרד הביטחון משנת 2011 (על בסיס חקירותיו של שלמה בן אלקנה) הספינה נעלמה רחוק מהחוף עקב אירוע פתאומי (כמו פיצוץ או מביעה משולבת עם מכשיר קשר לא תקין) ולא הגיעו אנשים חיים לחוף.

הייתה זו פעולתו הראשונה של הפלמ"ח. כישלון הפעולה ואובדן הלוחמים היוו מכה מוראלית וגרמו לעיכוב בבניין הכוח הימי העברי, מאחר שחלק מהדמויות הבולטות בו נהרגו בפעולה. מורשתם המראגית של יורדי הסירה הייתה למקור השראה ללוחמי הפלמ"ח שבאו בעקבותיהם, הן בפלמ"ח והן בפל"ם, וזכרם מועלה על ידי לוחמי צה"ל וחיל הים אף בימינו.

השלכות הכישלון על היישוב

בעקבות סודיותה של הפעולה, לא יכלו יצחק שדה, שאול אביגור ודוד הכהן, שישבו על גג בניין סולל בונה בחיפה והמתו לחוזרים, לדווח על היעלמותם למשפחותיהם. משה שרת, ראש המחלקה המדינית של הסוכנות ניהל משא ומתן עם הביון הבריטי ורק באוקטובר 1942 נמסרה הודעה רשמית מטעם הסוכנות למשפחות הנעדרים.

כאשר הרכיב שדה את ה"סיירת" הוא שיבץ בה את מי שראה כראוי לקחת חלק בשדרת הפיקוד העתידית של הפלמ"ח. בראש ובראשונה את צבי ספקטור שיועד למלא את התפקיד שמילא בסופו של דבר יגאל אלון. אנשי הסירה היו מבוגרים יחסית, חציים נשואים ובעלי משפחות. חלק גדול מהם אף לא היה יליד הארץ. רובם היו עירוניים ולא בני ההתיישבות העובדת ורק חלק קטן מהם היו בעלי מחויבות אידאולוגית, בוגרי תנועת נוער ועוד. לדברי החוקרת אניטה שפירא, מותם של יורדי הסירה שהיו מרכיב כה מרכזי במחתרת הקטנה, חייב את יצחק שדה לפנות לסוג אוכלוסייה שונה בתכלית שיוכל לקחת על עצמו את משימת ההובלה של הפלמ"ח, לאמור, חברי תנועות הנוער החלוציות, ילידי הארץ, אנשי הקיבוץ המאוחד. אלו היו אנשים צעירים יותר, בני ההתיישבות העובדת המחויבים פוליטית לאחדות העבודה. מענתה של שפירא היא כי אלמלא מותם של כ"ג יורדי הסירה, ייתכן כי הפלמ"ח היה לובש צביון שונה לחלוטין מזה שהיה לו בסופו של דבר.

הנצחה

זכרם של יורדי הסירה הונצח בדרכים רבות. שלוש אוניות מעפילים נקראו על שמם: כ"ג יורדי הסירה, שהגיעה לארץ ב-13 באוגוסט 1946 מאיטליה ועל סיפונה 790 מעפילים; כתריאל יפה, שנקראה על שם רב-החובל של סירת הכ"ג, נתפסה בידי הבריטים ב-13 באוגוסט 1946, ו-604 המעפילים שעל סיפונה הועברו למחנות המעצר בקפריסין; ועמירם שוחם, שהצליחה לפרוץ את ההסגר הבריטי הימי ולעגון בקיסריה ב-16 באוגוסט 1946, ועל סיפונה כ-180 מעפילים. כן נקראים על שמם רחובות ברבות מערי הארץ, ואף בית הספר לקציני-ים בעכו. אנדרטה הוקמה לזכרם בגן הנעדרים בהר הרצל, ובה מתייחדים עם זכרם.

אנדרטה לזכרם בהר הרצל בירושלים

עיתון: 2272 - Heruth תאריך: 23 מאי 1957 עמוד: 4

הוקם גלעד לזכר כ"ג יורדי הסירה

— מאת סופרנו בירושלים —

מעק הגלעד לזכרם של כ"ג יורדי הסירה שנעלמו בדרכם לטריפולי בידי דה הדגל כשיחידת חיל הים מדגלת נשקה לבנון. בימי מלחמת העולם השנייה — נשא נשיא המדינה את דברו על שלי לפני 16 שנה — הוסר אתמוזי הלוט בבית הקברות הצבאי שעל הר הרצל בירושלים.

בטקס הסרת הלוט השתתפו נשיא המדינה ורעייתו, יו"ר הכנסת מר י. שפרינצק, אלוף ש. טוקוס מפקד חיל הים, שרי ממשלה מירייה של ה"ג ובני משפחותיהם, חברי הפלמ"ח ומפקדיהם. הלוט הוסר מעל הגלעד בידי המר יפה בתו של בהריאל יפה שהיה מפקד הסירה ועדנה כהן בתו של אחד מיורני הסירה, מרדכי כהן.

הגלעד עשוי אבן נצבה בחוף בריכת מים ונושאת את שמותיהם של כל 23 יורדי הסירה.

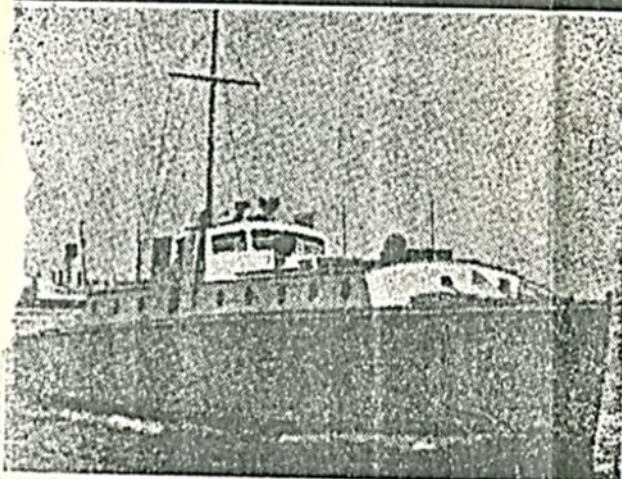
לאחר תפילת אל מלא רחמים יקדיש והר דדה הדגל כשיחידת חיל הים מדגלת נשקה — נשא נשיא המדינה את דברו על שלי חותם הטרגיית של ה"ג23. אלוף ש. טוקוס וח"כ ד. הכהן העלו פרשיות כן השליחות, בטריהיה ותכניותיה. מר נפחא דיבר בשם ההורים השכילים והגב' חנה רובינא קראה את ה"זכור" שהסתתרים בשכועה: "נשבחנו כי כל מקום בו ניגר זמם על פני הארץ שוב נשוב אליו". ה"זכור" נערך גם לזכרם של כל חללי צבא ישראל במשך השע הז

1957 תנת

קצין המטרה בן -אלקנה שחקר ללא ליאות את פרשת ההיצלחות
 פרסם הודעות בציתונות בלבנון ובהן בקשות לקבלת פרטי.

מאת רומן פריסטר

התשדורות השירותית האחרונה וקלטת בחיפה בשעות הצהריים: אנו קרובים למימי האביב. אחר צאתה הספינה לשמור על דממת אלחוט. מאז לא הספיקה עוד את קולו. המשימה שהוטלה עליה - פיצוץ בחוף הירוק הבנוי - לא בוצעה. גורל אנשי הצוות היה לאמת מאותן תעלומות מימית שמלוויות תמיד יחוסים. ספרות ושמיעות. דוד הכהן. כיום יורג ועדת החוץ והבטחון של הכנסת. שימש כאותם ימים איש הקשר הסודי בין המוסדות האלומיים לבין יחידות הביטחון הבריטיים. הוא רקם את תכנית המיפצצ הנעוצ בשיתוף עם אביבית קצין ביון של צי-ההגנה הבריטי המכונה. לדעתו, היעלם של כנג יורדי הסירה היה אז אבידה לאומית גדולה לפחות כטכניתה של ההגזלה. דברי. אף שהוא אוצר כי השלטונות הבריטיים לא התלהבו מהיוון עריכת חקירה מדויקת. לבנוי את מפרש סתומה שמקורה בגנולי ההיסטוריה. את הסברות למיניהן הוא דוחה בחוקי ומסכם בשמץ של רוגזה: מה קרה לספינה? ברור שלרע עתלה שמשים. היא טבעה. אינו יודע כיצד אירע הדבר. הם ישמור את סודו לגמרי.

כלל וכלל - טוען מר שלמה בן-אלקנה. X

האלה, ביערות הכרמל ובשטח יריד המזרח
בתל־אביב, איבנו אותם מדורים ארץ־ישרא־
לים וסוכנים ברישים, מומחים ללוחמת־קו־
מאגר. בתחילה אמרו להכינם כצוות ל־אניות

הקצין שהחליט לפענח את העלמות רצח
הרוצח, גילה את סיקום כעבורם של יג'
שנפוצו ברחובות וזו הוצא קברו של אבשלום
שיסבחו ברוח, אמר סמוך לארץ שחפרו תורה
לפי הלשם דוקא בקרבה היה המיכאל -
הרש ארכיונים, ראיון קרא סוכסוכים
מפליגי 20 שנים תהיהם כי עדיין לא נגלתה
האמת. הוא פתח גישה חדשה:
הסעיה, ארץ-הים הנצחה למכירת סרי'
פוליס, הם נתקלו במה שיש לא הארץ לא
היה ציא למסד אסתרתי כי היתה שם גם
לדת אסתרית נבונה לקריב ארץ הוד
ותה לא היו סיקום הסעיה נפוצה ברחוב
המפוצץ נחלק נפץ של סיפוטא אחרים
אנשי תחת נרגנו בקרב הסעיה התמזג
עוד עותהתם נפוצו לתוך סריפוליס ובדק
לך ויד-הוד רשית-הסעיה אחרים
שם נפלו כבדתי. הסעיה והוא להודג בלי
הסעיה והוא להודג בלי

וְהָיָה כִּי יֵרָאֶה הַמֶּלֶךְ וְהַכֹּהֵן
וְהַזָּקֵן וְהַנָּשִׂים וְהַבָּנוֹת
וְהַיְלָדִים וְהַחֲסִידִים וְהַגִּבּוֹרִים
וְהַנְּעוּטִים וְהַנְּחוּשִׁים וְהַנְּחֻשִׁים
וְהַנְּחֻשִׁים וְהַנְּחֻשִׁים וְהַנְּחֻשִׁים
וְהַנְּחֻשִׁים וְהַנְּחֻשִׁים וְהַנְּחֻשִׁים

יהודה רבינוביץ/כתב גדעון גלעד

יודקה הוא דמות טיפוסית של בן הארץ, שטלד בירושלים בראשית המאה הקודמת, ועבר כמעט כל מה נטותן לעבור ב-90 השנים מאז. יליד שנת 1915, שהיה קשור בכל נימי נפשו להוויה הישראלית המתפתחת. לכפר גלעדי קשורה המשפחה מאז ומתמיד, מתוך הקשר של האם רבקה. ארבע האחיות בקר, קיילה, ציפורה, רבקה ואסתר קיה, עלו לארץ מוילנה. שלוש מהן נישאו לחברי השומר, קיילה לישראל גלעדי, ציפורה לאלכסנדר זייד, ואסתר קיה למאיר קוזלובסקי. רבקה נישאה לעקיבא רבינוביץ, גם הוא חלוץ ופעיל בשמירה והגנה, אם כי לא חבר השומר. ברור, לכן, שהקשר עם כפר גלעדי היה אמיץ, תמידי ומתמשך, ובעצם גם זה מסביר, בין השאר, מדוע בסופו של דבר הגיע להתיישבות של קבע, לאחר קום המדינה בכפר גלעד. האח הבכור משו בקר הגיע לפניהן, והצעיר דוד, גם הוא החל את דרכו בארץ. זו דוגמא אפיינית למשפחה המפוזרת בארץ, אמונה על התיישבות ובטחון, ומגדלת דור של ישראלים מיוחדים וחדשים, שכיום, לאט לאט נעלמים ומתרחקים.

הילדות בירושלים, עם אחותו הדסה ואחיו שמוליק, יבדל"א, היתה מלאת חוויות מיוחדות ואופייניות. ויכוחי עדות, שלכל אחת מהן חיים וחצר משלה, סביבה ערבית המיטלטלת בין עוינות לשכנות טובה, לפי ההסחה, ולפי המאורעות, בית ספר עם מורים גברים בלבד, טיולים בסביבה, והתמודדות תמידית של ההורים עם קשיי המחיה. בירושלים ספג את הערבית הטובה שלו, ששימשה לו בהמשך לפעילות ולחשידות, בד בבד עם רעברית והאידיש כמובן. הילדים האלו היו עדים להקמת האוניברסיטה העברית ב-1925, נסעו בקרונות העפר שנה, כי לא היה משהו אחר שנטע, התקינו לעצמם קורקינטים והגיעו לכל פינה בירושלים. ארבעים של כמעט אבן חיים עקב מהומות של פורעים ערבים, היו מנת חלקם לא פעם, והתפתחה אצלם תפיסה מאד מסויימת על השתלבות בסביבה, עם התגוננות פעילה, לפי התקופות וגלי העוינות. כך גדלו ילדים שהעריכו שגורה על פיהם, בצרוף הכרת המנהגים, התרבות, החברה והקהילה הסובבת.

היו להם גם סבא וסבתא בירושלים, שהועלו לארץ ע"י הבנות והבנים, ובדרך התורשה, העבירו מכירותם לצאצאיהם. הבלט במיוחד הוא הסבא מנחם מנדל, שהיה בעל כשרון ציור, והאיכויות הפלסטיות שלו, ואלה הן ממשיכות להסתעף ולהופיע ברחבי המשפחה גם בדור החמישי, ואולי אפילו בשישי. (נשיהם קבורים בזה הזיתים, ולאחרונה זהו שוב קבריהם ע"י הנינים בירושלים)

גם יודקה זכה באותו כשרון, וביטא אותו בשני תחומים: האחד היה הצילום, בו עסק רבות בצעירותו, והשני כיור ופיסול שבו המשיך בגיל מתקדם יותר, שלא לדבר על אהבת עבודת המתכת והמסגרות שלא עזבה אותו אף פעם. כילד אני זוכר אותו מתקשר עם ילדי המשפחה העניפה, דרך דמויות קטנות של חיות שהכין ציין ציחק מלחם בחתונות ובר מצוות.

לאחר בית הספר העממי בירושלים, כמובן בי"ס חקלאי, וכמו רבים מהנוער של אז – **מקווה ישראל**. זה היה סור היתוך, בדומה לצה"ל של היום, אולם ליודקה חסרו 60 גרוש לתעודת הסיום. את התעודה קיבל לאור 68 שנה, בשנת 2002, בטקס מיוחד, וכך נסגר מעגל ישן.

לאחר מקווה, חלק לעבוד במפעלי ים המלח שהיו אז בתחילתם. זיכרונות מיוחדים היו לו משם, מחוויות לא קלות של עבודה מפרכת וראשוניות בתעשייה ושנים לאחר מכן נהג לספר ולתאר את שעבר עליו שם. היה חזק בנוף באופן בלתי רגיל, ול"ראשוניות" שלו יצא שם.

לאחר מכם הצטרף לנוטרות, מין מסגרת צבאית לגיטימית תחת חסות השלטון הבריטי, ששימשה בעקיפין לנוער הארץ ישראלי, בי"ס ללימודי תורת הצבא לימים יבואו. חשוב לציין שרק במסגרות מסוג זה רשאי היה יהודי בארץ ישראל לאחוז בנשק מבלי להיאסר ולהישפט, וכך נוצל הדבר לאיסוף נשק וצבירת כח למדינה שבדרך. לאחר מכן הצטרף לפלמ"ח ושימש קצין חבלה. מאסון כ"ג יורדי הסירה ניצל בדרך נס, כי שבר רגל ולא יכול היה להצטרף אליהם. על ארוע חשוב נהג לספר באמצע שנות הארבעים בכפר גלעדי, עת נתפסו עולינו בלתי לגלים ע"י המשטרה הבריטית, וכל החברים נקדלו להגן על האנשים ולהבריח אותם לתוך הארץ, כמנהגנו בעליה חיבתית באותם שנים. היתה זו התלקחות קשה, כולל חילופי יריות ופצועים, והדבר נחרת בו ריטוב.

בזמן מלחמת השחרור, גויס לעבודה בעליה ב' בעירק. זהו מין סיפור הזוי למד, על בחר יליד הארץ, בן למשפחה אשכנזית מירושלים, דובר ערבית רהוטה, מכיר ושוחה בכל מנהגי הערבים לפי עדותו ומוצא, ונחלק לארץ מרוחקת כמו עירק, לעסוק בהעלאת יהודים לארץ. תלאות רבות עברו עליו שם, עם סיכונים רבים והיתקלויות עם שוטרים ובדקים. בדרך כלל נחלץ מהצרות בחוש המילוט שלו, אומץ חלב, והמעורבות המלאה בתורבות ובהתנהגות, שבעזרתם הערים על שואלי השאלות ומבקשי התעודות, והמשיך לבצע את תפקידו. רייוו עדים במשך השנים לפגישותיו המרגשות עם עולים "שלו" מן העבר, ואף השתתף ברדיו בתכנית "זה הסדר שלי" וחלק עם עם ישראל את חוויותיו.

כפר גלעדי היתה לו תמיד בית, אך מכיוון שבא והלך, והיה מחובר לפעילויות רבות, לא התיישב בדרך קבע, עד שסיים את פעילותו בעירק, ומימש את הקשר עם בינצה, בת כפר גלעדי, וכאן קבעו את ביתם מראשית שנות החמישים. ואין נולדו און וטל, וכאן המשיך יודקה לעבוד במקצועות שאהב. אחד הסיפורים המדהימים מהתקופה בעירק, הוא המכתב שכתב בגדל של כמה מילים, באותיות קטנטנות, על נייר שהוסלק בתוך שטופרת של משחת יוניים, וכך שמר על הקשר עם בינצה מרחוק. הגדלו את המכתב הזה, והוא מרשים לא רק בטכניקה, אלא גם בעברית הטובה, בהומור, ובמורל הגבוה. במכתב הוא מתאר איזה סיפוק רב גרמו לו הסיסמאות וההפגנות נגד הכרזת המדינה, שהיתה בדיוק בזמן שחותו בעירק, מין ניצחון גדול בניכר, בארץ זרה, בסכר גדולה. עזרו לו מאד שידורי הרדיו שנהג לקלוט שם מהארץ. על המכתב חתם "יודקה, עכשיו ויקטור".

בסמוך למלחמת ששת הימים גויס יודקה לשירותי הבטחון. חבריו משכבר הימים, מהפעילויות בארצות ערב, נזקקו לו ושלשמו, בהתמודדות עם האוכלוסייה הערבית בשטחים שנכבשו במלחמה. במכתב לכפר גלעדי, הם מציינים את ניסיונו וידענותו.

לאחר מכן יודקה חזר למשק, משתלב שוב בנושאים האהובים עליו, אחזקה, מסגריה, מכונות ומים, בעוד בינצה עובדת במכבסה ונהנית גם היא משרותיו.

מעט לאחר מלחמת יום הכיפורים, גויס יודקה ועבד בהתנדבות בסדנת וטנקים והרכב המשוריין בפילון. שם הפליא בפתרונות יצירתיים לזיוד טנקים ובעיקר נגמשיים, בלי מפעלי תעשייה צבאית ובלי ביורוקרטיה של תכנון, אלא ביצירתיות הידועה שלו ובחוש המעשי לבנות, לרתך, לחבר ולהתאים. יודקה אהב מאד את העבודה בצה"ל, חכה שם להערכה רבה. זכר לימים הללו נותר לו בדמות דגם יפה של נגמ"ש "זלדה" על הכוננית בבית.

לנו במשפחה מוכר תמיד יודקה העליון, היודע את הטיפה המרה, הסוחף בריקודים, מנצח במטפחת בדקה ובריקודים הקווקאזים, שורק בקצב, מוביל ומלהיב את הרוקדים, לפעמים עם חרב בין שיניו. כוכבת, בת דודתו, נתגו להצטרף אליו בסערה, ויחד היו שם דבר בארועים המשפחתיים. כל בר מצווה, כל חתונה, ממש עד לאחרונה, שימשו לו הזדמנות לפגישה מחודשת, ולשמירה על קשר עם כל הקרובים. אף זו קלישאה, וחמסיבות בלעדי לא יהיו אותו חדר.

מי יקרא ליו בפסח את עשר המכות, וירבי יהודה היה נותן בהם סימנים ??

בשנים האחרונות, בעיקר לאחר פטירתה של בינצה, התמסר יודקה לטיפול בטל ודאג לה בכל מקום. נהג לבצע נסיעות רבות אליה ואיתה, ובסביבות אלו גם נקלע לתאונה אתמול, שבעקבותיה נפטר בבית החולים. הניע בהכרה מלאה לחדר המיון, מסר טלפונים להתקשרות עם שמוליק ואון, ומאוחר יותר כנראה, השפיעו הפגיעות הפנימיות וגרמו למותו. לא פשוט ולא נפוץ לנהוג בגיל 89, וכבר נרמז ליודקה שחובה לעשות מעשה ולהימנע מכך. לא יכול היה להפסיק, אהב את הנהיגה עד כלות, ולא הסכים להיות תלוי, משך ודחה את רוע הגזירה למען הדאגה לטל, וכדי להקל על אחרים, ולמנוע מהם טירחה.

לפני שבוע נפגשנו במרפאה, משהגיע לבדיקת דם שגרתית. השתבח בכך שלמרות החורף הקר, עדיין לא לבש מעיל השנר, הוא עושה כמצוות הרופאה ובא לבדיקה כפי שנצטווה. לי היה ברור, שהוא הולך ל-100 בביטחה.

שלום ליודקה, שמת בעודו מתפקד וחי בכבוד, שהצליח לעקוף את "בית סביון" שלנו, ובעקיפה הזו אנו נפרדים היום מאיש שמח, רב פעלים, שהביא כבוד לנו ולמשפחה, וגם רשם פרק עלום וחשוב במעשה הציוני במחתרת בארץ ערבית רחוקה ומסוכנת. נוכחותם של בני המשפחה הרבים, מכל פינות הארץ, שבאו להיפרד מיודקה, מעידה על הרוח המיוחדת של המשפחה המורחבת, ובעיקר על מקומו המיוחד של יודקה בה. אולי יש נחמה בכך שלא נזנע לתלאות הסינדר ולטבל שבזיקנה האחרת. אולי כך בעצם, היה רוצה להיפרד מן העולם, גאה, שלם ובטוח.

יהי זכרו ברוך.

גדעון גלעד

קיצור תולדות חייו fe יהודקה שהיקו צד לפצולה עם חייו fe יחנה
הקר. יהודקה נפצא ולא יצא לפצולה.

יהודקה וחברים אחרים לא היו מוכנים להשלים עם ההיצלמות. הם האמינו שהבחורים יימצאו והחליטו כי לא יקימו משפחות עד אז.

פליחותו של יהודקה בעיראק (שאותה נזכיר בפרק נפרד) הייתה אף היא - אולי - קשורה נפשית במכה האדומה שניחתה עליו.

על יהודקה מספק לדעון גלעדי .

אביו של לדעון-נחמן-היה בן דודו של יהודקה.

אם לדעון מספר על פציעתו של יהודקה שמנעה את השתתפותו בפעולת הכ"ג.

תמרה

על תמרה ויצחק שמעתי הרבה מאימי מאז הייתי ילדה.

ידעתי שהייתה הכרות קרובה גם אתה הבנתי שמאד קשה לה מהרבה בחינות גם בגלל היותה חרשת, גם בגלל העובדה שלא הקימה משפחה גם בגלל נפילת אחיה וגם בגלל המחשבה שלה כי הסביבה חושבת אותה למופקרת.

כאן המקום לציין כי תמרה גויסה לשרות הידיעות של "ההגנה" שעל בסיסו קמו שירותי הביטחון והמודיעין של המדינה (ש"י) זאת בגלל נגישותה לפקידים הבריטיים בהיותה עובדת ממשלה.

תמרה הייתה בחורה יפהפייה מאד חכמה והמחשבה כי היא חרשת אפשרה לבריטים לדבר לידיה בחופשיות.

כך יצאה תמרה ובילתה כשאחר כל בילוי היא סיפקה ל"הגנה" חומרים חשובים ביותר שסייעו לה בפעולותיה.

אלא שהסביבה לא ידעה כל זאת ותמרה נתפסה כבחורה בוגדנית כשם שנתפסו שאר הבחורות שבילו ויצאו עם בריטים כאשר הישוב היה במאבק נגדם..

אולי בגלל סיבה זו העדיפה תמרה להתרחק מכל מכריה.

ואז, כבחורה צעירה, התחלתי לעבוד כמתרגמת בשירותי הביטחון ונתקלתי בה עובדת שם.

עבודתה בשב"כ הייתה המשך ישיר לעבודתה בש"י.

מאד התרגשתי והתעקשתי ליצור קשר מחודש בינה, בין אימי ובין יהודקה.

ואומנם הקשר חודש.

צרפתי כאן כמה מכתבים ופתקים שלה ואליה.

גם תמר ביתנו הבכורה מאד נקשרה אליה ...

אימא סדרה לה גם עבודה בהתנדבות בתרגום במשרד ראש הממשלה לשם עניין, הייתה מבקרת אותה ומצרפת אותה לטיולים כולל כאילו לכפר- גלעדי שם התגורר יהודקה.

בשנותיה האחרונות התעוררו בתמרה חרדות רבות הקשורות גם בנושא עבודתה בש"י קשה היה לטפל בכך.

האקדח שתלוי בביתנו מזכיר לי אותה יום יום..

מזכיר לי את אחיה יצחק, וכמובן את דודי היקר והאהוב יודקה שאליו אני מתגעגעת מאד.

**תארה בדירתה בשיכון ותיקי ההגנה ברחוב ל'באטנסקי בירושלים שנת
1982**

תארה בביקור בכפר גלצדי - אידה טלי בתו של יהודקה

הדסה בביתה של תארה הקר

מורה יקרה,

ואני נבדתי רצונה לבוא איתך אלך כפי
 להבדול לך, אבל לא רציתי לראות אתך כחן המוצע
 אסנת שבתך, כי הקשר לא להסתייח אותה. עכ
 בחתי השיבות הצאק ע"ה לקשר הינוני. (וסליחה)
 תאיתי, אע כוזה שיעצי' שיעדתי קשות"
 כפי לשכנע את מאר ואת בתה כפי שיסכימו לקבל
 את השורתך היקרה. אמרת לכן שאת המטמא
 שהפך לזרם לך שמה רבה ובי' אני נחשבים העינק
 כפי משפחה ש"ה ופוספת עוז ועוז (אל' כי אני
 כשלעצמי הקושי השלמות עם העובדא שיש לקבל סכום
 כזה).
 מורה כפי שכתבתי שיכנעתי ושיכנעתי אבל...
 עם "לינק" היצא שלא כק את המוצי' אותו כפי
 ושלחתך. אלא שתראי עם את עצמך המוצי' על ידיו
 המשפחה ושתרגישי את עצמך הבית' כמו הביתך
 ולשתפי בחיפשויה הכל ההתבוננות המספחת'ה ש"ה.
 אנחנו אוהבים אותך מאד והטוחים שאת גם
 אוהבת אותנו, אבל רבה נכניז על שיוי זכויות הינוני.
 הנוצה והידידות רבה
 באיחוד מתוך וא"ל המשפחה

ומנ

יח'שלים, טאדי לשנא - 23.2.1991

אני מודה לך מאוד על כל המאמץ והעזרה שנתת לי במהלך השנים האחרונות. אני מקווה שאתה נהנית מכל העניינים הטובים בחייתך. אהבה רבה, יאנו

למה זה!

באנו ללמוד את כל המצוות
אלה - לא נראה

נ"ל בפעם אחרת
חל שנה

הקדמה בחינת

ולמה ככה

שאלה בפני הקדמה

אולי? אולי, אולי

יודעת באיזה יום

היינו? איזה יום?

אולי? או שלשום?

כאן היה בשם הוואני?

היה כן? את ביקרנו

אולי - ומצאנו מאה

שלא התבאנו - זה

היה מאד מעשי

אולי? כבא אליך

העני, אם לא

יפניעו לי אולי?

זאתה

זאתה

הם שנים

המחיר הקר

1.4.91

זאת שכתבתי בפעם

השנייה אלי - זמין

שאלת אליה (היא)

כתבתם להגד אולי

ז"ל שהיא בעצמה

קנתה... וכך באה

באנו אליה באה

הנסה יקירה

בצטורה' מאד גאט פאשט'ק זיין
 יאן מקווה גאט משה זיין און
 אהרן און, אברהם און יקירה
 חסד, ישי' זעלנע און
 העצרת, החולות העלול, הק אא
 באים און בלואה זיין
 ומחבר, חיה, זה איום, יסב
 כתבו' אכתב התפילות מה עזאזה
 והטות' עק איותו זייד עק
 החולות העלול
 אנסה אמן איהא
 אמן הצדקים אצל אקני טאג
 אנסה אהוקסל טאפאן און
 סמיטי' עק הכתב, און
 כותבו בעמיקה עק יקירה
 בל טוט עק יקירה
 אהרן און
 ונארה יקירה

ס. 8. 16.

פסוקי קריאת

קיסרת, שואר, אור אכתה,
אכיל, פתלת, אור, אכתה,
מאיר שואר, אי אכיל, הן הורא
ורן צורת הציט' אור, אור
אכיל

הפסד, אני מודה לך עם שחרת אמת
מכתב אולי, וכל באמצעות של אסנת
היא מספיק שרה ע'י, צמח/טאצקן
היא, ממש מאבק, במחשבה ופה,
באמצעות העישה, באמצעות, היא היתה
לכוננת אולי ואליה אולי ואולי
לצדך. לעולם את מסכת העולם
ועולם לא אשכח את מה שעשה עמך
אני מודה לך שהצאת לעולם את
למך וזוהי תהליך עם כולל,
גבול שיש תמונה שלם פאילו
מספרה שלי, ולת השורה צמח/
המילים משמח אותי מאוד

אצל כבוד ורחמי להם מקימים זכר
 מקום שאנו הולכות (במ-ת"א) מנחם בעק'
 למחש את כבודי, ביותיום אני גוטא ופיליה קטנה
 אטא ציני על היהודים מאין יבא עוצני - עוצני חצמ הסמי ע/ש
 שאים וארץ. בל שוש אבן, זהמא ופיליה קטנה ימים יותר טובים
 קאהרם גמרה

קטע קצר מאחד מחתמים רבים של תורה שהביעו את מצוקתה
 הנפשית הנוראה.

לשכת שר הבטחון

הקריה, ט' בתמוז תשל"ט
4 ביולי 1979

6143 /ק

יועץ משפטי למערכת הבטחון
גבי הדסה ברלינסקי, משרד ראש הממשלה ✓

מצ"ב העתק מכתבה של גבי הדסה ברלינסקי
בענין רצונה של גבי תמרה הקר להוריש לאחר מותה
את אשר לה להנצחת זכר אחיה במסגרת בטחונית.

אנא טיפולך הטוב.

ח ו ד ה,

ח. ישראלי

אל/

ישנאני חיים
בשביל הקריאה

לחיים שלמים רב,

אני פועל אצלך, כי נראה לי
שאנוה ושל איילי בהעיה הבאה: יש לי גדה
בשם גדה דקר, אחול של יצחק דקר צל ז"ל
יורדי פסיכה". בהצננה של גור לפליש לאחר
מורה את כל אשכנזיות צבאו של אחיה יצחק צל
דוריא מהקשר להבטיח לעצמה, כי אכן כצננה
יחולל פלכה למעלה.

אגדה גורה פועל ערכית
ומעולם לא פיתה נשואה לאיל. ביאגס לקרה
בחיל השמע, קוצ הצעירות, ואי אפשר לשנות
את העליון.

סלח לי חיים קל ההטחה
אני יוצעת שאנה עסוק ואצא אצל נדמה לי
להעיה ראווה למשומת לב.

בהיכרה

רצ

בהל'נסקי

יבולמים, 25.6.79

עוד על יהודקה

מוקדש במיוחד לאון,טלי והנכדים,

יהודה כשליח ההגנה בעיראק בתקופת מלחמת השחרור (כינויו המחתרתי היה ויקטור)

כשם שכתב גדעון גלעדי- מדובר בסיפור הזוי לחלוטין על בחור ארצישראלי (ועוד אשכנזי) שנוסע לעיראק כדי לסייע לקהילה היהודית שם לקראת העלתם ארצה.

המחתרת הציונית בעיראק / מתוך ויקיפדיה

המחתרת הציונית בעיראק הייתה ארגון חשאי אשר פעל בקרב הקהילה היהודית בעיראק בין השנים 1941-1941. מטרת המחתרת היו: חינוך עברי וציוני, הגנה ועליה לארץ ישראל. מחתרת זו פעלה בשלוש זרועות עיקריות: תנועת החלוץ, תנועת ההגנה ("השורה") ותנועת ההעפלה.

מסוף המאה ה-19 חדרה הציונות המדינית לתודעתם של יהודי עיראק והחלה פעילות ציונית בעיראק.

בשנות העשרים של המאה העשרים, לאחר שבירמניה כבשה את עיראק מהאימפריה העות'מאנית, השתפרה התחבורה בין עיראק לבין ארץ ישראל כמו גם התקשורת של עיראק עצמה וקל היה יותר מאי פעם הן להפיץ רעיונות בעיראק והן לעלות לישראל. בתקופה זו פעלו בעיראק מספר ארגונים ציוניים שהתמקדו בעיקר בלימוד השפה העברית וגיוס תרומות לארץ ישראל.

צמיחתה של המחתרת הציונית בעיראק הואצה על ידי מאורע שזעזע את יהודי עיראק - הפרעות ביהודי עיראק בחג השבועות יוני 1941 המכונות ה"פרהוד".

הפרעות גרמו להתעוררות ציונית בקרב הנוער, שסבר שאין אפשרות לקיום בגולה וארץ ישראל היא הפתרון השלם והיחיד.

צמיחת המחתרת החלה עם התארגנויות של קבוצת נערים שקראו לעצמם "נוער ההצלה" ו"ועדת היהודים החופשיים", שהפיצו כרוזים על מצב היהודים, רכשו נשק והתאמנו בנשק. זו הייתה תנועת ספונמאנית ללא הכוונה מבחוק ותולדה של צורך פנימי של הנערים. התמריץ והפיכתם של ארגונים אלו למחתרת ציונית, נוצר עם יצירת הקשר בין המוסדות בארץ ישראל ליהודי עיראק.

מאפריל 1942 הגיעו שליחים מארץ ישראל, אנצו סרני כנציג סולל בונה בעיראק, עזרא כדורי ושמריה גוממן בהסוואה של מכונאים בשירות הבריטיים. השליחים חברו לפעילים המרכזים בקרב הנוער וכך נוצר הבסיס לצמיחתה של המחתרת הציונית

בעמודים הבאים מתאר יהודקה עצמו את נסייעתו לעיראק ואת שעבר עליו שם.

השהייה בעיראק הייתה מסוכנת באותם הימים במיוחד עבור בחור שהערבית לא הייתה שפת אימו.

על מנת להימנע מצרות התחזה יהודקה לאשה אילמת או לבחור לא שפוי .

פעמים רבות הוא היה מדגים בפנינו כיצד תוך שניות היה מגלגל את עיניו ומשמיע קולות מפחידים שהבריחו כל אחד שרק העז לחשוך בו.

על נהרות בבל עם השכתי לצה"ל

עוד בשנת 1946 עסקתי בעליה ב' בצפון הארץ כהיותי בכפר בלעדי. מפעם לפעם הייתי נפגש עם חברי מהפלמ"ח על הגבול הצפוני ע"מ לקבל את העולים שהיו מגיעים מארצות המזרח.

במשך הזמן נשלחתי לקבל גם עולים בדרום או נכון יותר בצפון ים הסלח. עוד בחד ים הראשונים של 1947 נקראתי למפקדת "עליה ב'" וכשיחא הוצע לי לעבור לפעול בארץ מוצאם של העולים.

החילה פקקתי מאחר ורוב חברי פעלו במערב אולם כשהוסבר לי שבחור יליד הארץ היודע את השפה הערבית ומכיר את דרכי הערכים ואשר דרכי המזרח נחירים לו משנים קודמות - מתאים יותר לארצות אילו, הבעתי הסכמתי וקבלתי הצעתם. מאז החלו ההחלטות כיצד להגיע למקום. מדי פעם נקראתי למפקדה שם דובר על דרך מסוימת או לאחר שהייתי מכין עצמי ליציאה היה מתברר שהדרך לא דרך. כך נמשכו החפזים אחר אפשרות חדירה כמה חדשים עד שבאחד מהדעי הקיץ נפתרה הבעיה.

משאית גדולה וכבדה שנקנתה על ידינו במזרח הגיעה ארצה ע"מ לשפצה ולהתאימה להעברת עולים. משאית זו הייתה עד אז משאית מסחרית רגולה שהיתה חוזרת ובאה מדי שבועים, תחת הסוואה זו חשבו להמשיך ולסוע בה.

באותו פרק זמן נחתו 2 מטוסים גדולים עם עולים באדמות יבנאל ביניהם היה אחד משליחי החנוכה. הוחלט שאני אצטרף לאותו שליח ויהיה נצא לדרך בשאית האמורה לאחר שתסופך.

לפני צאתי שאלוני אם יש עמדי חפצים כל שהם או נירות שברצוני להשאיר מוצאתי את דרכוני שסווגו היה או "ארטיקל ון" ומסרתי אותו לידי חבר מכפר בלעדי שעבד במוסד, ועד שפניתי כה וכה ראיתי והנה תמונתי נחלשה ובמקומה הורבקה תמונת אחרת.

יצאנו מ"המוסד לעליה" שבחיפה והגענו לבשר "בנות יעקב" משם החלנו ההחלטות כיצד לעקוף את השומרים על הגדר.

ע"מ לא לסתך את הנהג שהיה אסורי החלטנו כיננו שהנהג יעבור את המסמרות ואנחנו - עם רדת החשכה נעקוף את המסמרות ונפגש בריחוק כמה קילומטרים מהם. הצינו את הירדן בחוף הסוף נרשנו כמובן כהוגן. החלנו צועדים על אדמת ירדן כשאנו עטופים בבגדי ערבים - עכיה וכפיה - ככוון מזרחת.

ערבים - לו היינו פוגשים בהם - היו מגלים כודאי היד את זהותנו. אני בחצוניותי לגמרי לא דמיתי לערבי אולם דברתי פחות או יותר את שפתם. חברי לעומת זאת דמה אמנם לערבי אולם לדבר ידע פחות ממני.

לאחר צעדה של כמה שעות בחושך ואפלה ראינו מרחוק את האורות העמומים של המשאית וכשהתקרבו מצאנו את הנהג האסורי ממחין.

כשנכנסנו למשאית רוח לנו במקצה. ישבנו שלושתנו כחא הנהג ומיד החילוננו בנסיעה.

בדרך לא דרך סולטלנו במשך למעלה מ-20 שעות במדבר. כשעות הכקר נפגשנו בשיירה של כמה משאיות עמוסות באנשים נשים וטף שבראשה החנוס דגל.

הנהג שנהירים היו לו דרכי המדבר הסביר שאלה הם ארמנים החוזרים לארצם ואז חשבנו - מתי נוכל גם אנו לחזור בצורה כה גלויה למולדת

שופרות התעמולה של ארצות ערב אודות רכזי צבא. היו מוגדרות
 בשעות הלילה שלמחרת הגענו לגבול עירק. הנהג עלה למחלקת המכס שאנשיה
 נמו באותה שעה ואנחנו חשקנו כינתים בין משאיות אחרות שהגיעו מצד מזרח.
 בין מכוניות אילו הייתה מכונית קטנה של חכירנו שבאה לאסוף אותנו כפי
 שנקבע. למיותר לספר על קבלת הפנים החמה שצפתה לנו בעיקר התרשמותי מהעברית
 הרהוטה שנשמעה כאן בתוך ים הערבית.
 הגענו לבית שבפינו נקרא "בית הסגירות" מאחר והיה מוקף בכתים שם שכנו
 שגרירותיהם של ארצות שונות.
 לא הספקנו להתמקם למקום והנה הוכרז ברדיו על עוצר לשם מפקד ורשום
 התושבים. חשבתי אז לעצמי "אוי לך אשכנזי-באס תפקד, גמרת את המשחק."
 וע"מ שלא יגלו את מקום המצאי עברתי לגור בבית אחר.
 לאחר מתיח של כמה שעות טמעת דפיקות בדלת. הגיעו שלישי פקידים הרשום
 להפתעתי הרבה היו אילו צעירים יהודיים מפעילי הנועת החלוץ במקום. לאחר
 חיוכים משני הצדדים עשו עצמם רושמים כדי להעלים זהותי מעיני בעלי הבית
 והלכו.
 כמה חודשים לאחר מכן גמר חברי את תקופת רוחו ונתבקשתי על ידו למלא
 תפקידו-אחראי על ה"שורה" ההגנה במקום. אותו חבר מוסקה מחיפה הצליח לצאת
 במטוס האחרון שנשלח לארץ.
 את כל שליבי קבלתם של חברים חדשים לשורה נסיתי להעתיק ממסורת בארץ.
 ראשית היה על המועמד להביא תלצת של שני חברים ותיקים אחר-כך בתום 3
 חודשים על עקוב והכנה נפשית היו למינים אותו לראיון. לתוך מרחף מיוחד בו
 נקבעו משמר מיוחד וסממאות הוכנס המועמד. שם הועמד ליד שולחן עליו עמדו
 שתי עשיות נפט, ספר תנ"ך ואקדח.
 ועדת הקבלה ישבה בחשכה מאחורי רשת, בבחינת רואה ואינה נראית. אחרי כמה
 וכמה שאלות בוחנות שאופיינית להן הייתה השאלה באם מוכן המועמד ללמוד עברית
 בלעדית לא יבין את הפקודות הניתנות לו, היה שם את ידו על ספר התנ"ך
 שעליו האקדח ונשבע שבועה אמונים להגנה.
 את פעולות ההגנה היינו מקיימים לרוב בקיץ הארוך, במרתפים הגדולים
 שבתי עירק מצטיינים בהם. את אימוני השדה היינו מקיימים בחוות של קרובי
 החברים בהסוואה של צייד וכלוי סוף-שבוע.
 אחת הזרועות של ה"הגנה" היה הפרות הרפואי. מארגנו היה ד"ר ניסים כיום
 רופא בקופת חולים. הוא אסף צוות רופאים והדריך בנות כמגישות עזרה ראשונה
 שתוף בנות בפעולות מעין אילו היוה מהפכה בהלך המחשבות של התורים וסטיה
 מהמסורת המקובלת. אגב, מכוניתו של אותו ד"ר ניסים הוסיפה לשרתנו בנאמנות
 גם לאחר שלוחיו במכונית זו למסוס.
 אחת האפיונות המעניינות ביותר הייתה ללא ספק פעולת מכשיר הקשר
 שלנו. המכשיר עמד אצל אחיו של היועץ המשפטי לממשלה (פוטר אח"כ ממשרתו)
 ושתייה אף הוא מחכירנו. ביחוד היה בית ועד לשרים ולחברי הפרלמנט. כל ידיעה
 בעלת ערך, כל ויכוח בעל משקל היה מועבר תוך זמן קצר ב"תלם שמיר בועז"
 מעל גלי האתר. הידיעות היו מתפרסמות בארץ עוד כטרם נדונו בפרלמנט והמתם

"השורה" - הגנה על הנפש והרכוש

התנועה הקימה ארגון הגנה בשם "השורה". החברים ל"שורה" נתקבלו בטקס מרטיט ומרשים ונשבעו "עם ישראל ערבים זה לזה, ודם יהודי לא יישפך לחינם". נעשה מיפוי של העיר בגדאד, שחולקה לאזורים גזרות ועמדות. הוקמו גם שני סניפים בבצרה ובכרכוך. החברים ל"שורה" גויסו בעיקר מבין חניכי "החלוצ" ונתקבלו גם צעירים מחוץ לתנועה. מדריכי "החלוצ" חויבו להצטרף לשורות "השורה". "השורה" התוותה תוכנית הגנה היקפית בכל אזור ואזור.

מראשוני "השורה" בבגדאד, 1943.
מימין לשמאל: יחזקאל יהודה, ז"נט
צדקה, אורי שפר-בבאי, עדנה יהודה,
איתן (צאלח) שמש

מטה "השורה" בבגדאד, 1948. מימין
לשמאל: השליח ירחמיאל אסא, יוסף
מאיר (יהושפט) - מפקד הרובע היהודי,
השליח יודקה הבינוביץ (ויקטור), נעים
בכור - סגן המפקד הכללי, נעים נחום -
מפקד אזור כראדה, נסים בן-אור -
מפקד אזור בתאיון

יהודקה שלישי מימין

האיש שלנו בעיראק

מימין — ירחמיאל אסא בבגדד (במינ'מה) בשנת 1947, עם השליחים יהודה רבינוביץ (מימין) ומרדכי תל-צור. משמאל — ירחמיאל אסא היום, בחדר האוכל של חולתה

— בא להודיע על פוגרום ה' צפוי ללילה וניסה לסחוט מי פינו ידיעות על הכנותיו. הוא גם ניסה לספר שהמשטרה תגן על היהודים. אמרתי לו שאנו יודעים את חובתנו ומוכנים לכל התפרצות, אך לא נלך ל' הרגיע את היהודים בהבטחות המשטרה שאיננו סומכים ע' ליה. אם רצונם של אנשי כדו' רי להרגיע, שילכו לדבר ב' בתי הכנסת.

„הערב ירד. ריכזנו את חבי רינו הממונים על רובעים ו' עמדות. ספרנו אינפורמציה ו' החלטנו על מצב'הכן. החברים יצאו לעמדותיהם. לאחר ש' מרב' הוראות לנוהג באחריות ולא לפתוח בשום פעולה על דעת עצמם. השעה התאחרת. יצאתי בלווית חברי לפיקוד לסיוור בעמדות הגטו. נפש חיה לא נראתה ברחובות, פרט לנו ולמשכיות המשטרה. ראיתי את דריכות החברים ונכונותם. מבעד לאשנבים נתקלתי בעי' גיהן של אמהות ישראל, המלי' וות בחרדה ובאהבה את אנשי הג'מיעה (התנועה) ושמעתי את אנהות'התקלה שלהן למראי' הם. האמינו בנו בגטו. ראיתי גם חבורות שעזבו את ביתן ו' הופיעו לעמדות. הצטרפות ה' בחורות למגינים היתה דבר מרשים בחברה שבה לא תרשו להן ללון מחוץ לבתיהן. ראיתי אותן והיתה לי הרגשה שה' פעם לא יתנו את צווארם ל' רוצחיהם, כפי שקרה ב' 1941 בעת פרעות מרד ראשיד עלי. „עד היום אינני מבין מנין היה לנו אז בטחון כה רב. כ' מות הנשק היתה דלה ביותר: רימוני'יד אחדים, אקדחים ס'

„לאשה“, גליון מספר 1306 — 17.4.72

מתוך כתבה משנת 1972 בעיתון "לאישה".

על פצ'יו של יהודקה נכתב לא מצט

אחרי מות / אורי דרומי

"הפחד משתלט. יהודים רבים מפנים את בתיהם"

יהודה (יודקה) רבינוביץ', שליח ציוני בעיראק, 1915-2004

רו להגנה פעילה, אירגן תצפיות ודאג לצבירת מוטות ברזל וערי מות אכנים, כדי לקדם את פני הפורעים. ירחמיאל מספר כי יודקה ניצל את עורמתו ותושייתו לחמוק ממאסר, ואת כישרונותיו האמנותיים – להכנת דרכונים מזויפים. לחברתו בינה בקיבוץ כפר גלעדי הצליח לשגר אגרות בגודל כולי דואר, שאותן השחיל לתוך שופרות משהת שיניים.

יהודה רבינוביץ'

אחרי המלחמה השתקע יודקה בכפר גלעדי, התחתן עם בינה ולשניים נולדו און וטל. אחרי מלחמת ששת הימים הוא סייע לשב"כ במעברי הירדן ואף השתתף במרדפים בבקעה. אחרי מלחמת יום הכיפורים התגרב לסייע בשיקום הטנקים והג"מ"שים שנפגעו, בסדנת מחנה פילון. הוא היה הרוח החיה במסיבות הקיבוץ והמשפחה, מפליא בריקוד הרבקה. בשנים האחרות נזח נרמז לא פעם כי מוטב שיד נח את הנהיגה, אך סירב בתוקף לוותר על סממן זה של עצמאותו. גרעון גלעדי, נכדה של אהבה, אומר כי "חי בכבוד, והצליח ל"ל לעקוף את תלאות הסיעור וסבל הקנה האחרת ונפרד מהעולם (אשתו) גאה, שלם ובוטח".

כדי לחזק את הקהילה היהודית ולארגן עלייה לארץ ישראל (כ"י נז"י שם היה "ויקטור"). הכרות כ"ט בנובמבר והדיעות על המתרחש בארץ ישראל עוררו סערה בציבור העיראקי, שהממ"ר שלה ניתבה נגד היהודים. כפי שכתב שלמה הלל בספרו "רוח קרים", ערב הכרות המדינה הברייקו יודקה ושליח "החלוץ" ירחמיאל אסא: "הפחד משתלט... רבים מהיהודים הגרים בסביבות ערבים פינו בתיהם ועברו לגטו". בו ביום הציב יודקה בשכונות היהודיות את חברי "השורה" – צעירי התנועה הציונית שהוכשר

יודקה, שנודג בתאונת דרכים, נולד בירושלים. הוא למד בבית הספר לבנים ואחר כך בתוך כמוני, ומהתחככות יום יומית עם תושבי העיר ספג את השפה והתרבות הערבית. אחיו שמואל מספר איך במאורעות 1929 הסתגר המושפחה מאחורי סורג ובריה בביתה שברחוב יפו, כשאביו מחזיק את האקרה במצב הכן.

אחר כך עבר יודקה לבית הספר החקלאי מקווה ישראל, שבו, בנוסף לעבודת הכפיים, פיתח את כישרונותיו בפיסול, בכיור ובמסגרות. אולם בסיום הלימודים חסרו לו 60 גרושים כדי לקבל תעודת גמר, ויחלפו 68 שנים עד שיקבל אותה בטקס תגיג. הוא ירד למפעל האשלג בים המלח, שהיה אז בראשיתו, ועבד בפרך תחת השמש היוקרת. מאוחר יותר הצטרף למשטרת הנוטרים שפעלה תחת ממשלת המנדט, וכשקם הפלמ"ח ב-1941 הוא היה מראשוני המתגוררים אליו ואף היה לקצין חבלה. הוא היה אמור להצטרף לכ"ג יורדי הסירה אולם שבר רגל ערב הפעור לה.

בסוף 1947 נשלח יודקה על ידי המוסד לעלייה ב' לעיראק,

שכנא אצ
ואחיו און
בקר הירדן

יחזק
(אח של אחותו)
ה'תש"ז

לדעיו גרע' -
בן אסתר ונחמן גלעדי
נחמן - בן קיילה וישראל גלעדי

כתבה בציתון "הארץ" לאחר מותו של יהודה

למטה-מעט מהתכתבויות שסארה הדסה, התכתבויות עם יהודקה
ועם מפציץיו בארץ בתקופת שהותו בציריך

היינריך
יהודה
שלמה יד אן יהודה
יותר בן יצחק, בן ציון,
אב מנחם מה יעקב
לבוש מהי"ל - שם"
לכן לוי "זקנה עולם
קושיות ורק אצב"ר לך
כי הבטחת לנני נסיעה
לכונה מ"צ / בבית מחכים
בקצב רוח להבטחתך.
השולח עכ כונה שולח
למאזנה.
אצב"ר הכל מתקן
לפי הסכמי הקצב.
שלמה לך מכלל ולהתחיל
שלך אחותך
יחזק

18.1.49

H

H

H

H

שלחו מכתב זה להוריי:

הורים יקרים, שלחתי לכם שני מכתבים בזמן האחרון.
אני בריא ושלם ומחכה למחלתכם.

ד"ש למשפחות: צלעדי, זייד, קוזלווסקי, בקר ורבינאס.

בשיקום רבות לילדיכם.

המחכה לתשובתכם, שלכם,

יודקה.

5.

H

V

C

Service Instructions
Handed in at
On
Time
Received at

מחלקת
הוראות
מסדירות
ב
ב
ב
ב
ב

Prefix No. 49
Orig. No. 1182
Words 11
Recd. from
By

No. of Telegram 1182
24 3 10-1

To

28 יחידות

א
א

הסדר	הכס	הכס	הכס
		הכס	הכס
		הכס	הכס
		הכס	הכס
		הכס	הכס
		הכס	הכס
		הכס	הכס
		הכס	הכס
		הכס	הכס
		הכס	הכס

22000-000000-31.12.44-G.C.P.

המוסר לעליה

למען כבודך שלם רב
 קבלי אמתך אר המעניק
 ידך מיוצקת והט
 ומהכח להצטנו אינך
 מאתן אתי מתנה שלומי
 אצ
 מה צלונס לזיוה
 דאנו במעב אלה (צלונס מעב)
 שמונו יי אר הענין אלקי
 ואיב נאנו
 פיו שלם

חתום
 /

19.1.49

עוד מעט על יהודקה

ה'ס"ה קנ"ב

א' דצמ"ג בחגות חמשים

ה' כ"ה סוף אשכול. ב' חינו מצוי

והצ"ח י"ן אשכול

ב' חנו קצ"ב חל סוף

י' אשכול אש

י"ב ב' חנו ונ"ד

א' החלוקה דנ"ה

י"ח החלוקה א' שם אשכול

ח"ה ונ"ן קטן

א' חלוקה חלוקה חלוקה

אשכול חלוקה חלוקה

י"ח חלוקה חלוקה חלוקה

אשכול חלוקה חלוקה

א' חלוקה חלוקה חלוקה

חלוקה חלוקה חלוקה

י"ח חלוקה חלוקה חלוקה

חלוקה חלוקה חלוקה

חלוקה חלוקה חלוקה

חלוקה חלוקה חלוקה

I
 הוי ימי וילא
 אא נפלוה
 אא נאנה נפליא אסדנה
 הוי צמי ל צמי ל צלוח ל אהים אילום ואיר
 צמי ליר גמ בלע גמ כרד , אדנפלי הארצ בלע
 הוי צמי ל צמי ל צלוח הוא גמר אמינו אמינו
 וצמי צמ קשינה
 צדצי השורה האמה
 צדצי השורה האמה
 צדצי, צדצי, השורה
 צדצי דער לך השורה
 צדצי, אאלאנה
 צדצי, אסורה
 צדצי, רך באס אסורה
 צדצי, צדצי, השורה
 צדצי, צדצי, השורה

II
 אפלי וילא ל וצוי וילא
 וקנה ונצנץ וילא באב
 הוי בלע לילע שורה
 צדצי

יהודקה היה ראיס מאד אומן בנשמתו מהחומרים שנתרו אצל אבא היו
 שירים רבים שהצתיק כולל שירים שכתבו חבריו - דואמאות לפני שירים
 פלאורס האק

28/8/49 7251

אלהינו, אברהם נפוליון ודניאל

1778

[illegible]

החן שנתן הפעם הכבוד הזה לי, חזק אנו
ולד קביל זה יהיה העלמה. ה' כ' פניו
שנתה, קטן אלא יושנה.

1. $\frac{1}{x^2} = x^{-2}$, $\frac{d}{dx} x^{-2} = -2x^{-3} = -\frac{2}{x^3}$
 2. $\frac{1}{x^3} = x^{-3}$, $\frac{d}{dx} x^{-3} = -3x^{-4} = -\frac{3}{x^4}$
 3. $\frac{1}{x^4} = x^{-4}$, $\frac{d}{dx} x^{-4} = -4x^{-5} = -\frac{4}{x^5}$
 4. $\frac{1}{x^5} = x^{-5}$, $\frac{d}{dx} x^{-5} = -5x^{-6} = -\frac{5}{x^6}$
 5. $\frac{1}{x^6} = x^{-6}$, $\frac{d}{dx} x^{-6} = -6x^{-7} = -\frac{6}{x^7}$
 6. $\frac{1}{x^7} = x^{-7}$, $\frac{d}{dx} x^{-7} = -7x^{-8} = -\frac{7}{x^8}$
 7. $\frac{1}{x^8} = x^{-8}$, $\frac{d}{dx} x^{-8} = -8x^{-9} = -\frac{8}{x^9}$
 8. $\frac{1}{x^9} = x^{-9}$, $\frac{d}{dx} x^{-9} = -9x^{-10} = -\frac{9}{x^{10}}$
 9. $\frac{1}{x^{10}} = x^{-10}$, $\frac{d}{dx} x^{-10} = -10x^{-11} = -\frac{10}{x^{11}}$
 10. $\frac{1}{x^{11}} = x^{-11}$, $\frac{d}{dx} x^{-11} = -11x^{-12} = -\frac{11}{x^{12}}$
 11. $\frac{1}{x^{12}} = x^{-12}$, $\frac{d}{dx} x^{-12} = -12x^{-13} = -\frac{12}{x^{13}}$
 12. $\frac{1}{x^{13}} = x^{-13}$, $\frac{d}{dx} x^{-13} = -13x^{-14} = -\frac{13}{x^{14}}$
 13. $\frac{1}{x^{14}} = x^{-14}$, $\frac{d}{dx} x^{-14} = -14x^{-15} = -\frac{14}{x^{15}}$
 14. $\frac{1}{x^{15}} = x^{-15}$, $\frac{d}{dx} x^{-15} = -15x^{-16} = -\frac{15}{x^{16}}$
 15. $\frac{1}{x^{16}} = x^{-16}$, $\frac{d}{dx} x^{-16} = -16x^{-17} = -\frac{16}{x^{17}}$
 16. $\frac{1}{x^{17}} = x^{-17}$, $\frac{d}{dx} x^{-17} = -17x^{-18} = -\frac{17}{x^{18}}$
 17. $\frac{1}{x^{18}} = x^{-18}$, $\frac{d}{dx} x^{-18} = -18x^{-19} = -\frac{18}{x^{19}}$
 18. $\frac{1}{x^{19}} = x^{-19}$, $\frac{d}{dx} x^{-19} = -19x^{-20} = -\frac{19}{x^{20}}$
 19. $\frac{1}{x^{20}} = x^{-20}$, $\frac{d}{dx} x^{-20} = -20x^{-21} = -\frac{20}{x^{21}}$
 20. $\frac{1}{x^{21}} = x^{-21}$, $\frac{d}{dx} x^{-21} = -21x^{-22} = -\frac{21}{x^{22}}$
 21. $\frac{1}{x^{22}} = x^{-22}$, $\frac{d}{dx} x^{-22} = -22x^{-23} = -\frac{22}{x^{23}}$
 22. $\frac{1}{x^{23}} = x^{-23}$, $\frac{d}{dx} x^{-23} = -23x^{-24} = -\frac{23}{x^{24}}$
 23. $\frac{1}{x^{24}} = x^{-24}$, $\frac{d}{dx} x^{-24} = -24x^{-25} = -\frac{24}{x^{25}}$
 24. $\frac{1}{x^{25}} = x^{-25}$, $\frac{d}{dx} x^{-25} = -25x^{-26} = -\frac{25}{x^{26}}$
 25. $\frac{1}{x^{26}} = x^{-26}$, $\frac{d}{dx} x^{-26} = -26x^{-27} = -\frac{26}{x^{27}}$
 26. $\frac{1}{x^{27}} = x^{-27}$, $\frac{d}{dx} x^{-27} = -27x^{-28} = -\frac{27}{x^{28}}$
 27. $\frac{1}{x^{28}} = x^{-28}$, $\frac{d}{dx} x^{-28} = -28x^{-29} = -\frac{28}{x^{29}}$
 28. $\frac{1}{x^{29}} = x^{-29}$, $\frac{d}{dx} x^{-29} = -29x^{-30} = -\frac{29}{x^{30}}$
 29. $\frac{1}{x^{30}} = x^{-30}$, $\frac{d}{dx} x^{-30} = -30x^{-31} = -\frac{30}{x^{31}}$
 30. $\frac{1}{x^{31}} = x^{-31}$, $\frac{d}{dx} x^{-31} = -31x^{-32} = -\frac{31}{x^{32}}$
 31. $\frac{1}{x^{32}} = x^{-32}$, $\frac{d}{dx} x^{-32} = -32x^{-33} = -\frac{32}{x^{33}}$
 32. $\frac{1}{x^{33}} = x^{-33}$, $\frac{d}{dx} x^{-33} = -33x^{-34} = -\frac{33}{x^{34}}$
 33. $\frac{1}{x^{34}} = x^{-34}$, $\frac{d}{dx} x^{-34} = -34x^{-35} = -\frac{34}{x^{35}}$
 34. $\frac{1}{x^{35}} = x^{-35}$, $\frac{d}{dx} x^{-35} = -35x^{-36} = -\frac{35}{x^{36}}$
 35. $\frac{1}{x^{36}} = x^{-36}$, $\frac{d}{dx} x^{-36} = -36x^{-37} = -\frac{36}{x^{37}}$
 36. $\frac{1}{x^{37}} = x^{-37}$, $\frac{d}{dx} x^{-37} = -37x^{-38} = -\frac{37}{x^{38}}$
 37. $\frac{1}{x^{38}} = x^{-38}$, $\frac{d}{dx} x^{-38} = -38x^{-39} = -\frac{38}{x^{39}}$
 38. $\frac{1}{x^{39}} = x^{-39}$, $\frac{d}{dx} x^{-39} = -39x^{-40} = -\frac{39}{x^{40}}$
 39. $\frac{1}{x^{40}} = x^{-40}$, $\frac{d}{dx} x^{-40} = -40x^{-41} = -\frac{40}{x^{41}}$
 40. $\frac{1}{x^{41}} = x^{-41}$, $\frac{d}{dx} x^{-41} = -41x^{-42} = -\frac{41}{x^{42}}$
 41. $\frac{1}{x^{42}} = x^{-42}$, $\frac{d}{dx} x^{-42} = -42x^{-43} = -\frac{42}{x^{43}}$
 42. $\frac{1}{x^{43}} = x^{-43}$, $\frac{d}{dx} x^{-43} = -43x^{-44} = -\frac{43}{x^{44}}$
 43. $\frac{1}{x^{44}} = x^{-44}$, $\frac{d}{dx} x^{-44} = -44x^{-45} = -\frac{44}{x^{45}}$
 44. $\frac{1}{x^{45}} = x^{-45}$, $\frac{d}{dx} x^{-45} = -45x^{-46} = -\frac{45}{x^{46}}$
 45. $\frac{1}{x^{46}} = x^{-46}$, $\frac{d}{dx} x^{-46} = -46x^{-47} = -\frac{46}{x^{47}}$
 46. $\frac{1}{x^{47}} = x^{-47}$, $\frac{d}{dx} x^{-47} = -47x^{-48} = -\frac{47}{x^{48}}$
 47. $\frac{1}{x^{48}} = x^{-48}$, $\frac{d}{dx} x^{-48} = -48x^{-49} = -\frac{48}{x^{49}}$
 48. $\frac{1}{x^{49}} = x^{-49}$, $\frac{d}{dx} x^{-49} = -49x^{-50} = -\frac{49}{x^{50}}$
 49. $\frac{1}{x^{50}} = x^{-50}$, $\frac{d}{dx} x^{-50} = -50x^{-51} = -\frac{50}{x^{51}}$
 50. $\frac{1}{x^{51}} = x^{-51}$, $\frac{d}{dx} x^{-51} = -51x^{-52} = -\frac{51}{x^{52}}$
 51. $\frac{1}{x^{52}} = x^{-52}$, $\frac{d}{dx} x^{-52} = -52x^{-53} = -\frac{52}{x^{53}}$
 52. $\frac{1}{x^{53}} = x^{-53}$, $\frac{d}{dx} x^{-53} = -53x^{-54} = -\frac{53}{x^{54}}$
 53. $\frac{1}{x^{54}} = x^{-54}$, $\frac{d}{dx} x^{-54} = -54x^{-55} = -\frac{54}{x^{55}}$
 54. $\frac{1}{x^{55}} = x^{-55}$, $\frac{d}{dx} x^{-55} = -55x^{-56} = -\frac{55}{x^{56}}$
 55. $\frac{1}{x^{56}} = x^{-56}$, $\frac{d}{dx} x^{-56} = -56x^{-57} = -\frac{56}{x^{57}}$
 56. $\frac{1}{x^{57}} = x^{-57}$, $\frac{d}{dx} x^{-57} = -57x^{-58} = -\frac{57}{x^{58}}$
 57. $\frac{1}{x^{58}} = x^{-58}$, $\frac{d}{dx} x^{-58} = -58x^{-59} = -\frac{58}{x^{59}}$
 58. $\frac{1}{x^{59}} = x^{-59}$, $\frac{d}{dx} x^{-59} = -59x^{-60} = -\frac{59}{x^{60}}$
 59. $\frac{1}{x^{60}} = x^{-60}$, $\frac{d}{dx} x^{-60} = -60x^{-61} = -\frac{60}{x^{61}}$
 60. $\frac{1}{x^{61}} = x^{-61}$, $\frac{d}{dx} x^{-61} = -61x^{-62} = -\frac{61}{x^{62}}$
 61. $\frac{1}{x^{62}} = x^{-62}$, $\frac{d}{dx} x^{-62} = -62x^{-63} = -\frac{62}{x^{63}}$
 62. $\frac{1}{x^{63}} = x^{-63}$, $\frac{d}{dx} x^{-63} = -63x^{-64} = -\frac{63}{x^{64}}$
 63. $\frac{1}{x^{64}} = x^{-64}$, $\frac{d}{dx} x^{-64} = -64x^{-65} = -\frac{64}{x^{65}}$

ל סוף אדם נאמר נאמר נאמר

29. 6. 2016

35 אט קולן באשפיר
דיי (א) אלקידיה.

[illegible]

לאחר חזרתו מציראק ניסה יהודקה למלא את החסר באמצעים שהצטרפו אליו לפני משפחתו ולפרוק מעט מחובותיו - מכתב להדסה

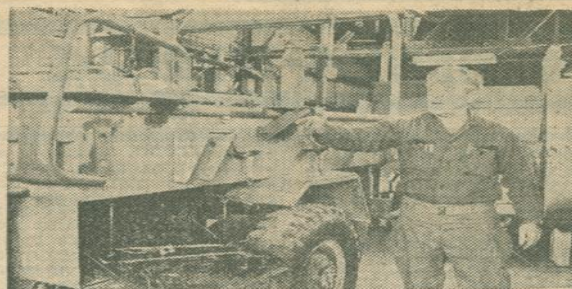
[illegible]

הדסה שמרה מפית ניר אותה השאיר לה לאחר לילה שהעביר בבית חולים עם סבא עקיבא (אביו) בימיו האחרונים.

יהודקה הי'ה אדעט טוב ומסור מאין כוהו זכר אדעט זלני המסכה
במיוחד

212.80

דבר

יהודה רבינוביץ, הידוע יותר בכינוי "יודקה" מכפר גלעדי, מצביע על אחד מהחידושים הרבים המבוצעים בדגת המתנדבים. המתנדבים החלו לארגן את הסדנה אחרי מלחמת יום הכיפורים, הפליאו בבצוע פרטי עזר מגוונים ובשיפורים רבים. כיום פועל בסדנת גרעין קטן של מתנדבים שהפכו לאזרחים עובדי צה"ל ומרבית אנשי הסדנה הם אנשי מקצוע בתחומים מגוונים. (צילום של דובר צה"ל)

יודקה מסדנת המתנדבים להציל

מאת יהושע גיא,
כתב צבאי

וכך נמשך הסיפור, מעל למח"ס ישנו מפקד-האיגדה, והוא בא אל המתנדבים ואומר: מה שטוב לי חטיבה אחת — מדוע שלא יהיה טוב גם לאחרת? והוא מבקש: "חברתי, אתם מוכרחים להישאר ולהוסיף ולעזור". מספר יודקה: "רפול ראה זאת כמשימה פרטית שלו. היה מבקר כל שבוע, כמו אבא טוב. הקמנו יחסים יוצאים מן הכלל. טיפלו בנו כאילו היינו בנים. אף-על-פי שהיינו מבוגרים.

התנופה השאירה את המתנדבים לשנה שנייה. ואחרי השנייה — באה השלישית, אבל נעשה קשה. הסדנה גדלה, המשקים ביקשו את המתנדבים לחזור לבתיהם, ולסדנה צורף כוח מקצועי מיומן. צירפו בעלי דרגות, הטילו משימות, הר"ס פו כליס ו.העסק דופק עד היום". כדברי יודקה, נשאר השם "סדנת המתנדבים", אבל המעשים שנוטרו הם אזרחים עובדי צה"ל, הרבה הם אנשי צבא-מקצוע ומילואים — אבל האווירה — כפי שהייתה — אווירה של שליחות של עבודת מצוה ושל מסירות נוסח הימים ההם.

כוחה של סדנת-המתנדבים בכך, שמצויים בה אנשים רגועים, אנשים חושבים ואנשים בעלי כוח-יצירה. האווירה בסדנה היא של עשיית הדברים, שלצבא אין פנאי לעסוק ביום ועושים, כל בעיה וכל פטנט וכל כלי וכל פרט, שאין תיכף להניח אותו או לשכלל אותו או לשפר אותו — באים אל סדנת אבנר מוצאים אותן-קשבת, ראש מתכנן יודיים מבצעות. הדברים לפעמים פשוטים, לפעמים מדהים מים בפשטותם ולעיתים גאונים בשיכלולם: החל ממושב פראקטי ורבי-ביצועי על רכב לוחם ועד לפתרונות מרשימים הרבה יותר בשטח-הלחימה. המדובר בפאטנ"טים קטנים. העושים לחייל הלוחם את החיים קלים יותר, מסובכים פחות.

רק לוחם, שזינק אל הכלי שלו ומצאו חסום בצויד ובכלי-לחימה, יודע להעריך, אולי אף להעריך, פטנט כלי-כך בנאלי, המאפשר ללוחמים לתפוס מקום נוח בפנים ולצויד מקום תיאם בחוץ. יהודה רבינוביץ, איש כפר-גלעדי, ה"מוכר לכל בכינוי "יודקה" אומר, כי חיילים ומפקדים מרבים לפנות ל-סדנת אבנר, בפיהם הצעות מגוונות ורעיונות מקוריים, ה"מפכים למציאות אחרי טיפול הסדנה.

יודקה הוא אחד מארבעת אנשי הל"ל, שהתניסו להקמת מה שנקרא "סדנת-המתנדבים". הקרי בוצע, שעסק מרבית חייו במכור גאות ובבניין הארץ, האיש ה"מקורב לבטחון מאז שנות השלושים ב"הגנה", בפלמ"ח ובחי"ש, האיש, בעל הצדעים המאפיינים, שהיה שליח-עלייה בעיראק, היא כיום, בהיותו בן 64, הרות החיה בסדנת-המתנדבים, ששמה הולך לפניה בצה"ל כולו. אגב, שמה של הסדנה נקרא על שמו של ר"מ אבנר גולדשמיט ז"ל, בנו של אורי גולדשמיט, אחד מארבי עת המתנדבים.

סיפורת של הסדנה שיגרת: המתנדבים באו לחדש ימים, כדי לנצור לצה"ל אחרי מלחמת יום הכיפורים. "התלשור" על סדנת הרוסה והחלו לשפצה. אספו גור"טאות, ברזלים, כלים ישינים ור חידשו אותם. מקדחה מיושנת ור הרוסה, ששום דבר לא עבד בה, הופעלה ונראתה כחדשה. חברי המשקים הביאו כל אחד את כליו מביתו, וכאשר גסטתים חודש"ה התגדבות אמרו להם: אנא, הישארו עוד חודש. נשארו. אחרי כך אמרו להם: מוכרחים שלושה חודשים. המשיכו. ואחרי זה: לפחות תשארו לשנה, כדי לסיים משהו חשוב לחטיבה, ואז נשארו לשנה.

יודקה התמסר ככל ליבו לכל נואל בו היה שותף כאן בסדנת התנדבות שהיה בין מקימיה והפעיליה בה — העיקר לתרום עוד ועוד

בשנות ה-30 כתב דודו משה בקר לאחיו הצעיר דוד שהיה בארצות הברית במכתב הוא תאר את מצבן של כל אחת מהאחיות ואת ילדיה על קייליה גלעדי כתב שבעלה ישראליק חסר לה, על ציפורה כתב שעברו לשמור על אדמות הקרן הקיימת וכו'.

כשהוא הגיע לרברקה וילדיה הוא כותב על יודקה "ילד שובב, אני אוהב אותו"

משה לא השתמש במילים אילו לגבי אף אחד מהאחיינים-הוא כתב על ילדים יפים, מוכשרים, לגבי אף אחד מהם לא השתמש במילים "אני אוהב אותו"-כזה היה יהודקה.

את האהבה אליו הוא הרוויח מילדות ביושר רב אצל כולם.

נספח

ליום הולדתו ה-80 של יהודה כתבה הדסה את זכרונותיה על אחיה הצעיר ממנה משולבים בזכרונות אחרים מהילדות המוקדמת. מספורים אילו אנו לומדים על יצר ההרפתקנות שלו, אומץ ליבו, פעילות וסקרנות בלתי נדלית, עקשנות שליוו אותו מאז היה תינוק

① משהו על אחי יהודה ליום הולדתו.

כל הנוכחים באו באו מכירים את יהודה, כל אחד מנקודת ראות
שלו, מזווית שנויה ומקומות שונים. מה שאני רוצה לעשות עכשיו
להעלות כאן כמה זכרונות מילדותו, להכניס אותם קצת
מן הקצת לאוזנה ולתנאים הכלכליים, ש"י הספוכים והעלולים הקטנים
עם יהודה בתקופת התהגרותו ואנחנו כשהינן למחצית ההתגרות.
חלקם, המעטים הפרסום, רצו חזרה בתנאים הספוכים "הם" היומים"
למצינת ישראלי.

ובכן אחי המוכר והתנאים הכלכליים. שלם כרגע האמת תקופה
אחרי שלפני לא היה עקבת הית היא עתה מחל לבית ולא במורה
או בקצה המזרחי מהרציה היה אהב לא אולי בליה. על כן
לא יכלנו להיות "באבי המפתח" של היום על כן לא נמסר לנו
אף פעם מפתח. האמת היא שהקשי היה איננו מפתח לבית ולא
גי הוא היה מיותר, כי המעשה קרה חלף ינה להפתח נוסף וסך
לא היה מה לנהל. כל זה בדרך אגב. רציתי רק לציין שנהגו לעבור
אלה אליו את ההורים להחזק אותו כל היום וחלק מהעלה על ידם.
מגיל שיבוע וצבילי האן השנה האחרונה הינה מהפך וצב השינוי
המאומות של הילדה. אחי האן הוא היה חוגגים למקום העבודה, ליועם
זה היה הבית והבית בו צמדו המטל שמש רק ללילה הילדה
אתן לבם עכשיו הקצרה בידי התנהלה "שירה" של המשפחה שלפני היום
גשם מהתנות לבית הדרך הביתה.

שנאלק הצעיר שהתחברה, צפין תינוק, שוכה הדי, בעלת תינוק גדולה
ששימשה המשק היום בצריסה, אהב לו היתה אמה עגלה ששימשה
תחילה אחי אחי את יהודה. ורק בדרך אגב, בחלק העליון שלה,
(כדי ללכתם שהיו המשק השנים משחק במישורים) והכל הילד
העליון שמש בצריסה לעז (הני) שהיא לבית הילדה, הייתה סרט
בית לילדים. ואחרי בצריסה לבית שירק. הסרט לקיטור
התמלך מלוד. והסרט של צדק הצריסה הועברה לבית
הילד על המשק השנים שלה יכלו אספר שמואלק או חת.
אחרי משהו מלוד. הילד יכלו ללכת שמה "שירה" התחברה

(2)

והכל אין חשיבה. "השיבה" צועדת לעתים קרובות לגב כוון הכוח, כי המעלה
 שלן היה ממנה מעיבה. אחרת, שמואלק העלה את תומכת ונתמכת מצד
 אחד של העלה, יהוצקו העצב השני אלא הנחת ואחא נוסא הכלם המעלה
 ואלא חסדים - ציוצ מסוים שנזקקו לו הוצאי האופן קבוצ. כשה"ן. חגיגים
 לנחלת שבעה" עצבנו ענה להצטי"ב המיון. יש צ"ן שכל תנויות המבלת
 חיכו לקונים עד שעה גלו הליכה. לא פעם קרה שנאצנו להפחית בחנות
 המבלת של כפון (הפוזים של שמואלק, שלימים היתה חברה של - הוציה הצאי
 צוכב אחת) הסדה להפחית היתה להגשם הסוחף והזיון תעלה
 ניקוד, הצטבם המפגש של כל ביום ודמות שירב מרח יפן
 והיוה מעין אים קטן המלה של מטר הערה.
 כשהי"ן חגיגים סוף סוף היתה הי"ן חלוצים קוצם כל את הנעם
 מתקדים מן הושם משהים ליה השלחן הקטן ואחא היה מחמם
 קופסת נקניקיות הסיד עם חמם. שלן יפוצה ואין הי"ן נרצמים הינתיים
 כשהדוש"ן נשענים על יצ"ן שאיננות עג השלחן. אחא הוצאי היתה
 מטפלת המזלזל זמן השמואלק. הוא הוצאן אכלנו התיאבון רה
 והכלל לישון המצר השני שלשים מה לא כל הצוותה היו הנות
 90 אלבן גמ קינותו לא היו מקבילים. את הנעים הרעלות אחא
 היה מעוז עג הפתילה ענה להפחית לקראת יום המזלזל האחר.
 לאחר ששכנו בלנו המטר שחברה מ2 מיטות, נאצו לא פחם
 הנות מעלינו עוצ 2 פילאט"ליות" גינות ענה לנקז את הפחם
 שנטפו מהתורה.

כל התאלי הוצה שנת' לעיל לא היה מחמם כב מלה, אך חזונו
 מל פחם לא הדגשנו איצו מסכות און כיתות הקטן והחורף כשלא
 ירד גשם שיחקנו כל היום הגן העיר שגה עם החנות. ובימי
 הראשון של השבוע היתה מנציחה לנו תזמורת של המעטרה הדריטית
 שהיתה מונחת על במה מיוחדת הגן והשמואלק שהיה אז מציין
 שנתיים, היתה זבלת הבעיות, מכל הקהל שפיה נכח, לעצב
 גמ הוא על הבמה והמקל קטן שפיה ביצו חיקה את ילנויות
 המצבם עג התחמרת. היתה לנו דקשת שלמה והשחון. מצב

(3)

אחד בפמציאות בחול האיר היה מושם קורט טוב להריאות הגולל.
 וצד שני הקירבה המלאה המשק כל היום להורים, לשניהם, פנים נטעו
 השמן נפשי וגרסא לאוירה הריאה וטובה.
 אני מוכרחה אנוס לבוסוף, ואחטא לאמת אם לא אעבור את הקדחת
 וצלקת העינים שנקראו בעלם היגשים האדוק (כבשישי צדין לא צבו
 המספיק) הצהורים וכל מיני צופות) ואת החינן שקראת הצורה נוצלת
 הבוסיות וצריקה אתה הבטן כאשר התעלפת בגלל המום הקדור. והצקה
 שיה קטן ממני קבל את כל המנות הצריקות שמואליק בבו ביהפסור

חינן

אכסילאמר שכח הכנסתי אותם המקצת לתוך האויר והאווירה ששכרה
 אצלנו אתה לאמר לכם הצורה בבולאמית כיצד ואיצד איבועים פתחם
 אצלנו פה ושם. והבק אעצר הסדר הבן פותחם תיבות שלטן
 וצ' "מחמם" למחמם". (מי שמיני יבצ פינול הצבר יקבל אתה
 הסדר נוסף מכל יבשמי ותיק) קודם כל האופן כללי, כיצד היה
 נקשר הצבר. כמה זמן לפני "המחמם" היו גרים אחר צירה
 שנקראה יותר מתאימה ועודדה להשכרה ואז לאמר המשא ומתן במהלך
 בין המשכיר והשוכר שפוסכם היה השוכר הבקר של יום העקרה
 עברה שוכר עקלון העל עקלת משא שקראת ^{עשירי העשרים} קצרה אובד
 היה בצימטר ובוחמה כשעסה והיתה רתומה לשכרה אמת
 או שתיים ועליה היו מאמסים את הכפול וכל תכלת הצירה ^{המקור} וצד השכר.
 האמת עליה של אמן יום כהר היו ישנים הצובה התפוסה לפעמים
 היו לשמרים הצירה גם יותר למחמם" אחר.

^{היה יתד היה צועד והלן איתאא}
 והכל הצירה הראשונה הצברה ^{הצורה} שבהכים סבלו היו גם
 צירות קבולות אלה היה לפני שנתצת) ^{היה} (ולצת) ^{היה} (ולצת) ^{היה} (ולצת)
 יבצקה אלמלצת שיעצד אומן קראו יצחקי. שמואליק יאמר
 היה להילצד כשר הצופה בוטסילצד ^{שנפיק} שיעצד אחר הירח "הצסה"
 אלים אחר ואמא שלטן לא צצקה העצה שקבלה חבלי ליעב
 שלטן אותה הביתה ואמכו לה למצב כעבור צימים. ואמר
 ובוא הילצד שהיו הכץ עוצרת לעצת אהא בביא אותה לסתתו ר"ל.

(4)

ואם של אמת, ואם של שוה כלל לא אתה מילכד שלל יצחק. אולם הפעם
 שחזק לא האמת/ לה ופסדוה שלל נאצרה לפזר פאליצא והאליצא
 יצחקי העצה לאמר לפתיון כהך נתק מזוהו.

ובכן הבינה הכחשונה הנטעו היו אנשילט - לפיכך שלל אבן/ לפיכך שלל אבן.
 (כנראה שבהר אצ עסקו הטענות) כלל נצר אחר ^{למאמץ} הילק הנין העל שמו
 קוואר שמסדיה חכמה (אולי לפי הערכה שלי) שנכנסו אליה ביק סר
 הכל, שהיה ניצח לפעם של אחרש הרוסים. ומקרה לכן העיר" הו פיין
 לויים, וכפי שספדת תחילה, ומשחקים.

הצופה
 אם כן הבינה הצאת והפקה נלכ ואני זוכרת כיצד אהא אז אסתקרה
 אמות אהא הנינו אחי והענין והדיוח אחי מעל יהוצקה שהיה נקט
 אולי יסן פניו היו שמנמני וראשו עטל האין ונצפתה צטן לפיכך הערה
 אמת לפיכך השמן. ואמר לי אצ שגאו אכילה אצ אכילה נפק
 ליהוצקה אין משערת שתמנה נצו לקריא לו עש הסבא של אהא שקראו לו
 חסלם "הערך פקי הענין" לפי כל הפיכוכים ששמענו דהבול הימים, אק
 כנראה שהיה לו עוף שם נוסף אציה ליה. ואמר ונצו לעשות את
 הפס יתר מופתו לוקמו מנן אכילה יחוצב" את יהוצקה (אניני) אחכאית
 על הקוסם שלי אולי ניתן עוף להכר המשפחה. הפהר למ הפכיר אותנו
 במשק כל השנים).

(פסחים חפשו וגו' כינה שתיה קרואה לקחם לעולם)
 מפיכך הצאת עהכנו לפיכך לא רחוקה הילעל הבית שלה
 קראו אהא והוא היה אהאני. עד כאן שנאמר הצבאני היא פיתה חשוכה
 מוצ. והשאר חושבת על פ הפעם צה חסידה היתה שהיה זה רך
 חלון שפנה אחר חצי שפנה לצד ^{הפסחים} צפון. לא פיתה שלל מוצר
 הבית עוף היתה צב. זכור לי שצאת אחת נוספת. פכט לראית שפנסו
 לבית. היתה האותו צב לבון מוצח. דלת זו היתה של מחסן
 שפחם שמשנה ב"מסק" לפי התחלוקה של אהא הימים, (אליכא פיד)
 פחד והכיונה שלי לסוסים, כי פקח הא הצופ משה רב מהר טא
 רבא על סוס ואותו ה"חנה" ה"מסק" הנה.

אם אינני טועה לפי החישובים שלי אצה מתאם, כי הדינא
 הבינה פצאת לקחו אותה פהומם הליה אחר שיה הילק קצרה

⑤

כמנהג לפיכך ונסעו למסדה. שכבר על תבליט והירח פאיר ענו את
 הדפס. הצאת אני בטומה, כי אז הייתי בטומה שפיכח מלחמה אותנו.
 ומסדה נאצנו למצור. הסיבות מען יצועות לי. אבא דרם מפרצא
 התורכי ואבא הריאה אותנו לפרסוף שם גרד משפחת פדולמשה וגם סבא
 וסבתא שלנו. אבא חזרה לירושלים. דבריטוד היה קצוב על כלבים
 ומצץ צידה בלעב בלעב חצבץ בתום ציד וכלם השם "האן" וקריאה
 השם זה היו מופיעים הכיזה על הכלבים. קצבונסל היה שם
 של אוצים גבולים ולבנים עם מקור ארוך וצבוב שמתצפצבו אותו
 ובסמיעו קולות של כלבז ומפניכס פחצתי תמיד חלשתי שרם עוזבים
 להקריק אל המוצץ אחי. לעומת זאת הפחמנים היו מאד וביצותיים והיו
 אל מקרים את הכיזה של סבתא בלשיתיהם כשהיא פיתה מצחנה
 אחים לאחר שיבוקר היה מלבד אמה השלישון.
 יבוקר ואני ילנו עם חסדה הקדורה של סבתא שכיפדה הפחמנים
 למיכלת וברים. היו סבתא פיתה שמה ^{עלמיות השכיפדה} מלחמה קרות
 טבולות חללה חסדה קר עם לזנו את הפקיות. וכשהיה
 זמן ממשק ובפוקות לא צהרו החליטה שאין הכירה ויש לקחת
 אותנו לבוקא, כינוש פדבר לנסך לירושלים, ומאחר ופדבר נבאה
 לה דמול החליטה שביא תותר הפצם לשאל פספופס תלוצת
 מעבר מאמת הסכנות ההלכות (הפספופס לא היו תלוצות) כי הוא
 הכי אכל פצם למי מתקשר להצץ את הפספופס. והכל לקחה
 אותנו ואני נוסעים הרבה ירושלים. ויהי צוקא פצם היתה
 הציקת הפספופס ומשלא היה לה, נצצנו התמנת היכרת
 שפירושם (אנה מצ' פצם שאני עוזרת ליה התמנה, תלוצה קונה
 לי לעתים קפלות, כי היתה ומיה ליום הסבהה הצאתי אני תלוצ
 נצבת האותי אירוע וכל התמנה הביא עליה לנגד עיני באיח
 וקרה זה כך אמת) נשאנו במעבר עז לאחת הדבר. סבתא
 לא יצרה ערבת ואלי גם לא סמכו על דפירה על כן "תחקרו"
 אותי למצו להקצו ואלי הביעתי מתוך השיחות של דמחלנים,
 שמאור מצער דחר, על כן לא מה ששאל אותי השואר לשים של
 (ראה: מעמד יצחק)

[illegible]

⑦

הצורה כי היה זה או כך מהקר הצב צופ הקר לאור ציור ה"צבא"
 וכל הקיבולת הקבועה החצר הכאשר היו מכוסים בתמונות ענק של
 גופות של ערים וסבתא היתה מתאמת על כך. צב זה היה
 נושא בזיועו. נגד רצונו של יהודה, עת לקחתו אלן הילדים.
 היה מאבק כעשני משני הכוונים וזוין צבבת מ' ויצח. אין חושבת
 שהבז יהודה נכנע, כי אין צבבת את עצמי עובדת העלף בין הילדים
 הקבועים אלא יהודה יהודה בין הקטנים אולי זה היה מן גוף. הצורה
 הצבא יהודה גם היה וזה אחי על מה ואמר איני צבבת, איני כך
 יוצא. שהיית בידי רק מתנונת אבל אף פעם לא הבית אותו.
 והפכים היו למצב אומנם לי החזיקו לו מכות את גופו ומנו,
 אבל אני אף פעם היצאת את פוראמת. כנראה שכבר אז
 הייתי טובה רק ה"הנה" ויהודה כבר אז הוצא בשלוחות
 של התאמה ל"פלאח". (שלא תטעו למסד שמוצו היו רק מכות
 ה"נו. היו גם משחקים לענים והרבות בימים בשלמד ה"הנה
 ישנאם" היינו אפילו מתבטאים) נחזור לתקופה של הצורה הקבועה -
 אלה הצורה ק"ה (גלצו) קראו הצורה צי איבעריוואקסעוץ פ"צו
 שפיכסו! דהתים שפיכסו ק"ה. הצורה הצבא היקנו ונתן להם
 מקבלי המשפחה. נוסף על סבתא וסבתא והצב צב, היתה
 הצורה אסתרקה שלמדו אז היהם לאחיות שה"הפסה" - היו בני
 הצבבים לאה ושמאל (היו הצב משנה הקר) שלמדו ביטלם.
 המאכנות ג"ה 1921 ג"ה אצלן ק"ה ופלפס (פצס ונחמן)
 ופ"ה והילפין (ג"ה ונחמן) (ישו צילם מאמר תקופה).
 ישנו ע"ז אימץ שפתחם הצורה הצבא + שצבס ע"ה תלמו
 הצמן פצה ואף צבסו על כך העלמן יהודה ומנו והוא מתקשר
 האינשפו אופן עם נכבד של רה"י. הצב קרה הסנת
 1920 בשקרים המן היצו פקיר העתקה לביטלם.
 שני חילים יהודים ומשומכי תצב פצה"י לעיסו לרצת לעצב
 ע"ז פקירקה נתקל המוכר של אש שבונץ ~~א~~ עליהם ומכונ
 כיב שמוצו ק"ה פצב פצב" ומצב אותם לכות. מאחר

(8)

והייתי היה הקריה ביותר למקום נכנסו לשער הכאשן שהיה פתוח
 ענה להם מהבוכים ולמה שאלה בפקי על הפלת הראשונה שזו
 היתה הפלת שלחן והם נכנסו פנימה עם תוסק, שאלה היו כוהנים אע"פ
 את הכוהנים והכבדים הניחו בצב והם הוציאו לשבת ליד בשלחן
 וכוהנים ססות גר. אולם השקט לא נמשך זמן רב, הצלי הבית
 שלחן שפם היו צרבה נוצרים הלשון עליו לשני חילום חמושים להרו
 את הפתח ומצאו מסגור מצלן, חוק זמן קצב הופיע ח"ל
 אנשי רוחם הריבד * כשלע הקנה מחורב כידון. שני החיילים
 מלבד הצב"ה הכילו את יביתם ופתחו סכך יחזק עם נשקם. אך
~~הוא יצא מלחמה רמתי להבס והוא נאסר לשאר את הפתח.~~
 הצאת לא למה הפריש, ב הפתח היתה ~~שם~~ ~~הפלת~~
 לכן הוקמה וצדקה קראו לה קוליסיה, והיה משפט ואחא
 ואחא הלו להצב, ומשהו שיקחו למ אחי ואח יבוצרה
 להצב ענה שמהלכים יוכלו להפיק להצאת הנכונה להסוף
 ויתרו עליו, כי נכחו הצעת הצאת היתה כק עלית שוא.
 ואם נצבנו יבוצרה ואין צוקא עכשין הסיפור, כי ה'פיקס השרות"
 של כהן מסופר שמהא שלו היה אח"ל קולצ הצהר"י שהלך
 לעצור ל'פול' ה'גיר העתקה" ומשבו יזמנו שחא אחז
 משני החיילים שהסתברו מצלן היה אחיו של יצחק רה"ל צ.
 מן הצורה הצבירה הצאת נאצנו לצאת וצחנו לקור
 לבירה שצ"י "נחלת שבעה" שאת נאורה הצאת ה'הקצמה"
 לעיל. אה * כשלחנו הבירה זו נלכד שמואלק וסיפור
 יצאנו למ פוא הוצב ה'הקצמה', אהל צרף אין כוצה
 לפוסל' ערצ כמה דברים על אחת צירה. אחת סיפתי כהר
 על הבירה העלמה שדחקה היתה מיעצת הוצא' למחסן. אולם
 גינו היתה שם נפדא. שוננים גבולות ואצוות העצות כיו
 ניונות שער צכשיו נבאה לי שחירי מתכמתל לזכר הכוח
 הנפדר שפפיו. היו שם גינוה למ עצי פני אפרסקי-חול
 וצוד. אנחנו לא העצנו אפילו לצעוד צעד אחד בגינה
 ולא ענה הצעתו לקטף אפילו שוננה אחת. הסל במו"נמות
 חוצה". אלא כראותם (ואפילו לא ראיתם) היתה".

(9)

העלי הבית היו נוצרים חסדי ולזים, אנשים בקל בעבודה, קרובי
 משפחה של העולם של צורתו הקצוץ. שם משפחתם מורכב
 פוא ציור ^{המחזיק} והיא אפילו. הבית היה משתתף-עד של צורה
 אל פנים את הבית. תמיד שוטפת ומנקה (פנים שפכה ^{על רגלי} הכונס בלי
 ולא מי סבון על שאלה ואחרים ^{בבית} ואחרים בתקנה ונפלה, כי
 סליה נעלי היו עשויות מנחו. וילת אז אפילו לשהר את מפתח.
 העלת הבית היה פסגה ^{המחזיק} כסנות ותמיד נראתה צלחת ^{בבית} כס
 באייל עומד האול רגל ^{המחזיק} את חסות של צללה. בידיה צרקה לרק
 פיה כבוכים והלכה אותם כחציה באולו שלמים. העלה
 עיסה היה תמיד הילופין וציל כיח של משקאות חריפים, אך
 הצבר לא הפיץ מלפיות ציצ מעולה וקלע הצפוכים העלת
 מעופף. פיה מל ה ציצ גרבל וספרה שהיה בל ואחיא
 מ איל יפול. פנים הוא הביא ליהלפה ותנה על צחת
 קטנה צבוב קטנה צליל בשפא מנחת על גדה ורגליה למעלה.
 'יבדה טע קול פ"גאלע" קרא. (בוא לצל צבור). רפ"גאלע
 כמובן לא נאמר עליו יפלה.

הצבה הצאת כהר היו ליפלה יותר הדפוקאות. אפסריות
 להכנתקאות. טפס יותר על גדות ואחרים נפצע קשה ^{המחזיק}
~~שהם את כלל~~ ביצ נרסא ללא ניתוח שהקשו ^{המחזיק}
 הכופאים להצו. הוצות למכר של הפוכים שהיה ^{המחזיק}
 כופא טמקוני. פנים לנסת יהלפה לחר את רגל וההחיים
 בחליטן שאין הריכה הוא מוכר להפצה הבית ולעלה. האין
 הדיכה" הצאת נשארתי דנים אני. בעהר כמה זמן כנראה
 שנאס לי לפיות סגורה הבית והחלטה שיש לעלת למקום העלצה
 של הצורים (שפוא פיה למעשה יותר הבית שלון). אולם מאחר
 להורים את הפלפה לא הי"ת מסוגלת חשבותי שלק קוח"
 אצילח לשאת אותי. (שק קחו" פיה אצלנו ושמך מקוה) הית
 עם הפוכים הבית) זכר עשיתי. ערתי אותו בהרת צכ.
 עד שפגש בן יפול ואחלקה שרבים את יפלה

ועל לקח אתו הצבועותיו ואני הוהלתי אתם למטרה. כאשר
תענו למות פתיר היה בלע אצום ומצין וצ"ל מלכוד המשא.
פת"ש על הכסא וס"ע ראיתי לעבר קטנה נועצת על גדה מורדת
ל"י צ"ק" שמען כזה ונבחרו רחמיו ושחרר אותי מהמשא.

מעיסה מוכנס עברנו לג'ר לכרס". שבונה שהיתה
בחקרה מאד ממקום העבודה אבל שם גרו גם סבא וסבתא והחלש
של הבונים היה לסבתא תכל'ה עשיות קליון העיקר על שמואליק
לביד צדין קטן. (ואכן אני זוכרת כיצד היתה רצה אחריה בשדה
עם סיר המרק).

שבונה כרס זכורה אצלי לטוב. והוא איגם ליהודקה נשארנו
זכרונות טובים ממנה. זאת היתה שבונה של יבואים קוצים כל.
שנית גרנו בקומה שניה (השלישית) עבר זו היתה חוויה קיבלת הבית
הדביקו בלובן והתקרה קוטרה בצירי פרטים מצויים. המטבח
אמנם היה במבפסת וגולל פתח מוטב מובאץ אבל לא היה איכות
המילא במעט ולא היה מ'ציל' שימש השירותים פיו למתפוס
לפ"ר י שתי הקומות והקומה למתחת למצוקות. גם בהם השימוש
לא היה מלא אפקיר המצוין שמתק במבונות ~~הם~~ נטל
חלק מהתפקיד. ועוד זה לא פגעם לתקלות ולאי נעימות.
כי מכל הקיר כזה פיו שופכים את המים הממלכיים ואצל מי
שעמד על יבול ^{המלכה} מקלחת של מים המלחת חומכים לעולם. מקלחת כזו
נעשה" פגעם גם את הכבד פלונפוני הצקן והמכוד שלק בקומה
התחתונה והסיפור הוא מוכר. חשוד-באן להצביר ששמה של
בולת הבית היה חנה-אלזה, כל זה היה נשך בחר.

לנול' של הצובה ^{היא} לען היתה חשבות כרה. בחצית היה שדה
של המזרח שמשש היה לשחק בו הממלכיים' וגם התלפסת.
היתה חלקה כקה שמשש למרגש בזכרם ו'האפק' כרהה לשחק
בו עם ילדים בגיל ומבוקים ממנו. מל' מצד יבול היתה בכל ו'צב
בו. כל מקום שהיתה בה איגוש' התקלחת הוא היה
מופץ לשם. גם אם בהשתתפות שלו היתה פסיבית. אפ"כ

(11)

פוקדון משום כך הוא היה סופר וזאת שלא היו מעלות לו, כי
 כל מי שידע שפלא אדם היה הוכח העיתו. כך קרה
 למצאק הלוקסים היכה על ראשו היצית ההכח היה היה
 מעלה ואחרי זה את פלוקס. בילדים מהשכונה הקניטו והתקיצו
 אותו אק הם הספיקו להתפלל ויהי צדקה נשאר המסכה (אנה
 מכה זו גרמה למרשיות). יהוצקה היה מצטרף לכל קבוצה
 שפיתה צועדת ושרה ומשתתף אימה באילו דואו חלק ממנה.
 מתוך גלציה עתה נקור לבירה במחנה שפיה דמחוק וטר אחד
 ממחסיאון הצא. פולמן שנתפסים אהל בין שני החצבים היה
 חבר שפיה כפרוצדור מעבר לקומה שניה שם גרה משפחת
 שפיה. חזר אחד פיוה חבר שפיה ופניו יוצר לחזר אהל. באשר
 משפחת קולצובסקי עצמה את כפר גלציה עתה אסתר ושני ילדיה
 הצעיר ופמה קור החבר האהל שפיה שלטן צד לבשרותיה".
 בשלש אצבד חתה סבתא כ"צה שלטן הט"פוס ואז אחא
 הביאה אותה אליה ופיה שבה בחבר האהל ואחא טיפלה
 בה עד יומה פאחכון. יש לציין שאחא נקטת בהל אמצעי
~~הפחדה בפניו~~ כפי האנץ פבדקיות. וכל זה לא היה
 נוכחיה ללא שכותים "כל לא". פא שמה הנפוצה מה
 שבא ממנו עם סבתא. להשה חלק לכן שפיה את כל
 השעה שפלה הסבתא ושמה להפסיכו באשר יצאה מחברה.
 והל עת נחצה את יציה הקצרה עם מ' ליצלי. והתוצאה אחת
 הייתה שאיש ממנו לא נבדק במחלה. אבל לא יכלה להפסיקו עליה
 ופיה שבה כל הצאן ~~השקט~~ ^{השקט} ולא פוצימה פנה מפיה. ומפני
 אין מצויה שפיה לא הייתה מעונינת להביא, כי פוציה איסורקה
 סיפיה לכן שבאש סבתא מנצלי חלה בפעם השניה בפלקת
 ריאות ומצבא המהיר ופיה בחר המצה של גסיסה. והציקה סבתא
 כ"צה את יצו ואחריה! כל אצב פיצ חמה היא מתקנה הנה, אולם
 אחת בשפיה התקרה היתה לה והאסיפה לעכשיו גם אין ריצה
 עמויה. פבדק קרה שם וצות לפני הוניה פיה.

(12)

בידיה של "הצלה" מתקשרת אצלנו עם הרה"צ זכרון" הקטורים
 גם הרה"צ "מור". יפוצק"ר הכין ל מונה גפולה זמן רב לפני
 שהלכה של המהר"ר העולה. (השם "מור" בוקא אין נתי לז, על סמך הפסוק
 שלמנו בתנך "מור משה") ואחר כך היו סיפורים
 גם למשפחת אהבהק שגרר המור האם שלנו יש מקום הזכרונות
 שלנו. המשפחה כללה אה"א שהיה מהנדס, אחא רופאת שיניים שהמור
 שלהם היה גם המורה שלהם (אך אצל אבינו מזה באה שנים, אבל
 היום ארבעה בנות אצל רב"ד לא רב"ד אחר שבת. כלל זה היה מורה
 את המורה הקרה שמה) אלה שני ילדים בת הבן. אלה הבנים
 שלנו השבו את המור. האם הם חשבו ששני חברים זה המקום
 השבילנו אז שמה היתה כאן העיה בספית אבל היתה בעיה
 אחת בעיה של מקום לנה השפיל האומים שליו האים אלינו. אבל
 גם לפי נחמיה פלדון. חדר הפרצור בשליו מקיפה את מיטת
 הנוחה "המורה" - פבלו מתקפל היה מקום לנה מתאים שלא
 הפביץ ל"שן" וגם זה לא שעה שעה דרכו לקומה העליונה. אולם
 הכך פקם אחת היתה לקרית. האותו לילה ישן בפרצור החדר
 נפולו בבין אחר של אה"א. חקר אחד השעה מוקדמת מזה נפלה
 על משהו יבית של בלת. הפתח שיצתו שמה כל נשק"ר בוי בהעל
 שבסמך עם משהו והוא הפתח את המורה, לעלות צאת אישית רבבה אחיו
 עם נשק אחר עם משהו של המקדמה שלה, אולי היא הפליחה אז לקלוע
 טובה מנה. — מהצד המזרחי לגור למדב שרבה המנהק למנה הגפולה.
 גם שם לא משהו אלא שיכונים. וגם שם נמצאו הזכרונות לאומים עם פנסיון
 שפיו האים לשון אצלנו. גם הפלטים המנות שימשו למיטות. העיקר השלם הגבולים
 כגון בוגר. אצביר רק עזר אינוי אחד שהתחיל באותה תקופה הזאת ביד
 והזה אסור את תקופת הילדות של יפוצק"ר. היה זה כל פרצו מאורעות 1929.
 נאצלנו לנה את המנהל, בינו היחידים הם האזור המנהל שלנו.
 אה"א המקדמה שקל מקלודסקי. אחא ואני השתלסכו משהם שפכו לשיחיות שרה
 (עודת ששמה אצלנו, כי לא יכלה להגיע להיותה שהמורה שהתקפה) לקחה ביקרן
 עין מרצע "הסליק" היה כל אחד על גוף, כי אסור היה ששפיל יגלה את הדרך
 ילדקה מצדו איה מקל עדה וגם שמאלק לא יתר ולקח עמו מקל קטן יותר. אכן
 יצאנו מלימים לרצו מקרה עתה המור לארבע יפודי והעניו למשפחת היחידים השלים
 של הדורים. מספרת אפ"ל שגם שמה מאד על התבונה המעיינת, נפוצה אלהם.

סיפור מסכם מסיום שקרה לא התקופת היכרות
של 'הצדקה' אני קובאת לזו: "מחממת צוף השני גוליתים".

בצהר קרה ב-1946 הצדקה לפני פכילי מחממת הפעצמאות.
באזור שרר בהר מתח רחב בין היבוצים והערכים. העלת
איות העלת הצדכים תגיון 2 ערכים ג'הויים מאצ,
חסונים מאצ וצדקים בשבט להושט האצא בהצוות קלידים.
עלות שמורות מקושטות הכלי נלקט שונים מצדדים. שחיות
אקדמים, נחשטים, ואיות פכות. כל המחלה הצאת פלונקיה
המקדש שצד הסמוך להיתו לעצין פיה חיק. אחיו פיה בית
נולד. לאחד ומחל שורה של היתם. בצדאי לצין של
המקדש המקדש הוא הצדקה 2/2 צדדים ופוא מקדש
שכוחמה 2/2 הצדקה מקדשם רחב אלמכני. (ההצדקה גרה
הצדקה משפחת רחל ~~הצדקה~~ וצדקה בן צדי שפיה לויים
הנשיא השני להמחנות ילכאל. מבאן תתיון לשם נכנסו אלס
רחביה ישוב ופזי ענה להתקנות! בצהר הצדקה והפסיד צדקה
הצדקים אק פסתלו ולא אמחו צדקה. הצדקה שפיה אצ הצדקה
הבית, יצא אלסם ופקט שיעזבו את המקום, למחר שלצדק
לו גם הפתח השניה והשלישית, ^{הצדקה} ופצדק אינו נוגע אליהם.
ניקט למחצ מהם ו'הפזיק' לו הצדקה. פכתי בצדקו
הצדקה וכנראה הוא איותם, פם קמו וקצרו את פזקום.
כל הצדקים מסביה נשארו פזקו' פה פזקום ומחפלים.
השלו מתפתחות קשה, אק פזקום הסתיוס יחלה.
פוא אלס מחתי וצדקתי את פתכונה
פזק פזקמחנת לא 'הצדקה' שפיתח הצדקה בן
עוד משמר יפזקו. (הצדקה ע' 7).

